

WET van.....,
houdende regels omtrent de invordering van belastingen
(Invorderingswet)

ONTWERPDE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk is nieuwe regels met betrekking tot de invordering van belastingen vast te stellen;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet:

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
- a. Minister: de minister die belast is met de zorg voor Financiën en Planning;
 - b. Directeur, Inspecteur of Ontvanger: de Directeur, de Inspecteur of de Ontvanger, die bevoegd is de betreffende belasting in te vorderen;
 - c. belastingdeurwaarder: de door de minister beëdigde ambtenaren van de Belastingdienst;
 - f. belastingsschuldige: degene te wiens naam de belastingaanslag is gesteld;
 - g. belastingen: heffingen als bedoeld in artikel 1, lid 4 van de Algemene Wet Belastingen, de rechten bij invoer en bij uitvoer als bedoeld in de Algemene Douanewet, accijnzen, enige andere door de Staat te heffen belasting alsmede andere rechten en kosten;
 - h. rente: de rente van invordering als bedoeld in artikel 30 van deze wet;
 - i. werknemer en inhoudingsplichtige: de werknemer en de inhoudingsplichtige in de zin van de Wet Loonbelasting (S.B. 1981 no. 181, geldende tekst S.B. 1985 no. 10, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2022 no. 149);
 - j. belastingaanslag: de voorlopige aanslag, de aanslag, de uitnodiging tot betaling, de navorderingsaanslag of de naheffingsaanslag;
 - k. aanslagbiljet: de kennisgeving van de beschikking als bedoeld in onderdeel h;
 - l. lichamen: verenigingen en andere rechtspersonen, maatschappen en vennootschappen, publiekrechtelijk rechtspersonen en doelvermogens;
 - m. Raad van Beroep: de in de Algemene Wet Belastingen dan wel de in de Algemene Douanewet genoemde Raad van Beroep;
 - n. kosten: de kosten van invordering als genoemd in de Kostenwet Invordering Belastingen;
 - o. kosten van ambtelijke werkzaamheden: de kosten als genoemd in de Kostenwet invordering Belastingen dan wel in de Algemene Douanewet;
 - p. boetes: boetes genoemd in wettelijke regelingen en bestuursbesluiten betreffende

belastingen.

q. pleegkind: degene die duurzaam als eigen kind is verzorgd en opgevoed.

r. bestuurder, commissaris of aandeelhouder: degene die minder dan een jaar voor de rechtshandeling bestuurder, commissaris, of aandeelhouder is geweest.

2. Deze wet verstaat mede onder:

a. belasting: boete, heffingsrente, kosten van ambtelijke werkzaamheden, kosten van invordering en rente;

b. invorderen van door de Staat geheven belastingen: het betalen van een terug te geven bedrag aan belastingen;

c. belastingaanslag: een ingevolge enige wettelijk regeling met betrekking tot de heffing van een belasting door de staat vastgestelde beschikking of uitspraak strekkende tot, al dan niet nadere, vaststelling van een ingevolge die regeling te betalen of terug te geven bedrag; In het bijzonder wordt daaronder mede begrepen de beschikking tot vaststelling van een boete ingevolge desbetreffende wettelijke regeling;

d. aanslagbiljet: de kennisgeving van de beschikking of uitspraak, als bedoeld in onderdeel c van dit lid.

Artikel 2

Deze wet is van toepassing op de invordering van alle door de Staat te heffen belastingen.

Artikel 3

1. De Ontvanger is belast met de invordering van alle door de Staat geheven belastingen.
2. Onverminderd het bepaalde in deze wet, beschikt de Ontvanger ook over de bevoegdheden die een schuldeiser heeft op grond van enige andere wettelijke bepaling.
3. In alle rechtsgedingen voortvloeiende uit de uitoefening van zijn taak treedt de Ontvanger als zodanig in rechte op.

Artikel 4

Tot het verrichten van de bij of krachtens deze wet aan een belastingdeurwaarder opgedragen werkzaamheden is de gerechtsdeurwaarder mede bevoegd, voor zover die werkzaamheden geschieden in opdracht van de Ontvanger en betreffen de vervolgingen voor de invordering van belastingen.

Artikel 5

1. De toerekening van de betalingen geschiedt achtereenvolgens aan:
 - a. de kosten;
 - b. de rente;
 - c. de belastingaanslag.
2. Toerekening van betalingen op een belastingaanslag geschiedt naar evenredigheid aan de enkelvoudige belasting, de boete, de heffingsrente, en de kosten van ambtelijke werkzaamheden.

3. Betalingen waarvan de bestemming:

- a. is aangegeven worden afgeboekt overeenkomstig de opgave van de betaler, tenzij de aangegeven bestemming strijdig is met de neergelegde wijze van toerekening van betalingen als bedoeld in de leden 1 en 2, en
- b. niet is aangegeven wordt afgeboekt op de oudste openstaande belastingaanslagen.

HOOFDSTUK II

Invordering in eerste aanleg

Artikel 6

1. De Ontvanger maakt de belastingaanslag bekend aan de belastingschuldige door toezending of uitreiking van het door de inspecteur opgemaakte aanslagbiljet.
2. In afwijking van lid 1 kan de Ontvanger een belastingaanslag ten name van een belastingschuldige die is opgehouden te bestaan of waarvan vermoed wordt dat deze is opgehouden te bestaan, bekendmaken door toezending of uitreiking aan de laatste bestuurders, aandeelhouders of vereffenaars van de belastingschuldige.
3. Een belastingaanslag is door de belastingschuldige in zijn geheel verschuldigd.

Artikel 7

1. Belastingaanslagen, met uitzondering van de uitnodiging tot betaling, zijn voor zover niet anders is bepaald invorderbaar in zoveel gelijke termijnen als er na dagtekening van het aanslagbiljet nog volle maanden van het belastingjaar overblijven.
2. Indien een aanslagbiljet is gedagtekend na de zevende maand, dan wel na afloop van het belastingjaar, is de belastingaanslag invorderbaar in vijf gelijke termijnen. De eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand, volgend op die, welke in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld, de tweede een maand later en zo vervolgens.
3. In afwijking van lid 1 zijn naheffingsaanslagen en navorderingsaanslagen veertien dagen na de dagtekening van het aanslagbiljet invorderbaar.
4. Een uitnodiging tot betaling, alsmede een beschikking inzake kosten van ambtelijke werkzaamheden of inzake een administratieve boete als bedoeld in hoofdstuk XI van de Algemene Douanewet, is veertien dagen na dagtekening van het aanslagbiljet dan wel de beschikking invorderbaar.
5. De indiening van een bezwaar-of beroepschrift tegen een belastingaanslag heeft geen schorsende werking voor de betalingsverplichting.

Artikel 8

In afwijking van het bepaalde in artikel 7, is een belastingschuld van de belastingschuldige dadelijk en ineens en tot het volle bedrag invorderbaar indien:

- a. de belastingschuldige in staat van faillissement is verklaard;
- b. de Ontvanger aannemelijk maakt dat gegronde vrees bestaat dat goederen van de belastingschuldige zullen worden verduisterd;

- c. de belastingschuldige Suriname metterwoon wil verlaten dan wel zijn plaats van vestiging wil overbrengen naar een plaats buiten Suriname, tenzij hij aannemelijk maakt dat de belastingschuld kan worden verhaald;
- d. de belastingschuldige buiten Suriname woont of gevestigd is dan wel in Suriname geen vaste woonplaats of plaats van vestiging heeft en de Ontvanger aannemelijk maakt dat gegronde vrees bestaat dat de belastingschuld niet kan worden verhaald;
- e. op goederen waarop een belastingschuld van de belastingschuldige kan worden verhaald beslag is gelegd;
- f. de goederen van de belastingschuldige worden verkocht ten gevolge van een beslaglegging namens derden;
- g. ten laste van de belastingschuldige een vordering wordt gedaan als bedoeld in artikel 17, tenzij hij aannemelijk maakt dat de belastingschuld kan worden verhaald;
- h. de belastingaanslag is opgelegd in verband met het niet of slechts gedeeltelijk betalen van de belasting als gevolg van opzet;
- i. op grond van hoofdstuk 1, paragraaf 2, van de Algemene Douanewet, ten laste van de belastingschuldige aanvulling of vervanging van een gestelde zekerheid voor belastingen is geëist en die aanvulling of vervanging niet tijdig wordt verricht.

HOOFDSTUK III

Dwanginvordering

Artikel 9

1. Indien de belastingschuldige een belastingaanslag niet binnen de gestelde termijn betaalt, maant de Ontvanger hem aan om alsnog binnen veertien dagen na dagtekening van de aanmaning te betalen. Dit onder kennisgeving dat de belastingschuldige anders door de middelen bij de wet bepaald tot betaling zal worden gedwongen.
2. De aanmaning kan betrekking hebben op verschillende belastingaanslagen.

Artikel 10

1. Indien de belastingschuldige na de aanmaning in gebreke blijft, kan de invordering van de belastingaanslag geschieden bij een door de Ontvanger uit te vaardigen dwangbevel. Het dwangbevel kan betrekking hebben op verschillende belastingaanslagen.
2. Bij het dwangbevel kunnen tevens de kosten van de aanmaning, de kosten van het dwangbevel en de rente worden ingevorderd.
3. Het dwangbevel vermeldt ten minste de naam en het adres van de belastingschuldige aan wie het is gericht, het Fiscaal Identificatie Nummer van belastingplichtige als bedoeld in de Wet Fiscaal Identificatie Nummer, alsmede per belastingaanslag, de soort belasting, het bedrag en het nummer van de belastingaanslag en het belastingjaar waarop de belastingaanslag betrekking heeft.

Artikel 11

1. De betekening van het dwangbevel geschiedt overeenkomstig de regels van het Surinaams Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (eerste titel, eerste afdeling) met betrekking tot de betekening van exploiten.
2. Het dwangbevel vermeldt dat de belastingschuldige tegen de tenuitvoerlegging van een dwangbevel in verzet kan komen.

Artikel 12

Het dwangbevel levert een executoriale titel op, die met toepassing van de voorschriften van het Surinaams Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering ten uitvoer gelegd kan worden.

Artikel 13

In gevallen als bedoeld in artikel 8 kan:

- a. een dwangbevel zonder voorafgaande aanmaning worden uitgevaardigd, of indien reeds een aanmaning is verzonden, in afwijking van de daarbij gestelde betalingstermijn, terstond worden uitgevaardigd;
- b. een dwangbevel terstond na het bevel tot betaling ten uitvoer worden gelegd, of indien zodanig bevel reeds is gedaan, in afwijking van de daarbij gestelde betalingstermijn, ten uitvoer worden gelegd.

Artikel 14

Indien een dwangbevel dat is uitgevaardigd voor een gedeelte van een belastingaanslag die ten uitvoer wordt gelegd door beslaglegging, kunnen bij datzelfde dwangbevel alle tot het tijdstip van beslaglegging vervallen termijnen van de belastingaanslag worden ingevorderd, mits het op dat tijdstip invorderbare bedrag uit het dwangbevel is op te maken.

Artikel 15

1. De belastingschuldige kan tegen de tenuitvoerlegging van een dwangbevel in verzet komen bij de rechter die bevoegd is kennis te nemen van de schuldvordering waarvoor het dwangbevel ten uitvoer kan worden gelegd.
2. Het verzet wordt bij dagvaarding ingesteld door de belastingschuldige tegen de ontvanger die het dwangbevel heeft uitgevaardigd.
3. Het verzet schorst de tenuitvoerlegging van het dwangbevel niet.
4. Het verzet kan niet zijn gegrond op de stelling dat:
 - a. het aanslagbiljet of de aanmaning niet is ontvangen, of
 - b. de belastingaanslag ten onrechte is vastgesteld dan wel tot een te hoog bedrag is vastgesteld.

Artikel 16

Indien het dwangbevel ten uitvoer wordt gelegd door beslag op roerende goederen, is de belastingdeurwaarder bevoegd om de persoon tegen wie het beslag is gelegd, ook zonder diens bewilliging, tot bewaarder aan te stellen.

Artikel 17

1. Een derde die:

- a. loon;
- b. uitkeringen op grond van socialezekerheidswetten, uitgezonderd kinderbijslag, onder welke benaming ook;
- c. pensioen en lijfrente;
- d. uitkeringen uit levens-, invaliditeits-, ongevallen- of ziekengeldverzekering;
- e. uitkeringen tot levensonderhoud, verschuldigd krachtens het Surinaams Burgerlijk Wetboek, of tot vergoeding van schade door het derven van levensonderhoud;

verschuldigd is aan een belastingschuldige, is op vordering van de Ontvanger verplicht de belastingaanslagen van de belastingschuldige te betalen, voor zover een en ander vatbaar is voor beslag.

2. Een huurder, een pachter, een curator in een faillissement en een houder van penningen is op vordering van de Ontvanger verplicht uit de gelden die hij aan de belastingschuldige verschuldigd is of uit de gelden of de penningen die hij ten behoeve van de belastingschuldige onder zich heeft, de belastingaanslagen van de belastingschuldige te betalen. Een curator in een faillissement van de belastingschuldige is voorts bevoegd uit eigen beweging uit de gelden die hij ten behoeve van de belastingschuldige onder zich heeft, de belastingaanslagen van de belastingschuldige te betalen.
3. De vordering geschiedt bij beschikking. De beschikking heeft rechtsgevolg zodra zij is bekendgemaakt aan degene jegens wie de vordering is gedaan. De Ontvanger doet de beschikking tevens toekomen aan de belastingschuldige, tenzij de vordering wordt gedaan jegens de curator in een faillissement.
4. De belastingschuldige kan op grond van artikel 15 in verzet komen tegen de vordering als ware deze de tenuitvoerlegging van een dwangbevel.
5. Degene jegens wie een vordering is gedaan is verplicht aan die vordering te voldoen zonder daartoe een verificatie en beëdiging van schuldvordering, een rangregeling of rechterlijke uitspraak te mogen afwachten. De eerste volzin vindt geen toepassing in zoverre onder hem beslag is gelegd of verzet is gedaan ter zake van schulden waaraan voorrang boven vorderingen wegens belastingen is toegekend. Voldoening aan de vordering geldt als betaling aan de belastingschuldige.
6. De Ontvanger vervolgt degene die in gebreke blijft aan de vordering te voldoen bij executoriaal beslag onder derden volgens de regels van het Surinaams Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Het beslag werkt terug tot aan het moment waarop de vordering is gedaan. De kosten van vervolging komen voor rekening van degene die in gebreke blijft zonder dat hij deze kan verhalen op de belastingschuldige.

Artikel 18

1. Een dwangbevel kan bij rechterlijk vonnis ten uitvoer worden gelegd door lijfswang overeenkomstig de artikelen 585 tot en met 600 van het Surinaams Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.
2. Het geding daartoe wordt gevoerd voor de rechter welke bevoegd is om over de schuldvordering voor welke het dwangbevel ten uitvoer kan worden gelegd, kennis te nemen.
3. Voor de toepassing van artikel 587 van het Surinaams Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering treedt voor het aldaar bedoelde vonnis het dwangbevel in de plaats.
4. Aan lichamen die belastingaanslagen verschuldigd zijn, kan lijfswang worden gelegd aan:
 - a. de bestuurders of vereffenaars van die lichamen;
 - b. de laatst afgetreden of ontslagen bestuurders bij ontstentenis van de personen als bedoeld onder a of
 - b. degene die het beleid van het lichaam heeft bepaald of mede heeft bepaald als ware hij bestuurder;tenzij het niet aan hen te wijten is dat de belasting niet is voldaan.
5. Indien het gegronde vermoeden bestaat dat de belastingschuldige die nalatig is in het nakomen van zijn verplichting tot betaling van in Suriname verschuldigde belastingen, zich aan verhaal tracht te onttrekken, kan de minister van Binnenlandse Zaken op verzoek van de Ontvanger op grond van de Wet Reisdocumenten een reisdocument ten name van de belastingschuldige weigeren, inhouden of intrekken.

HOOFDSTUK IV

Bijzondere bepalingen

Eerste Afdeling

Verhaalsrechten

Artikel 19

1. De Staatskas heeft een voorrecht op alle goederen van de belastingschuldige.
2. Het voorrecht gaat boven alle andere voorrechten met uitzondering van die genoemd in de artikelen 283 en 288 van het Surinaams Burgerlijk Wetboek, voor zover de kosten zijn gemaakt na de dagtekening van het aanslagbiljet.
3. Het voorrecht gaat tevens boven pand, voor zover het pandrecht rust op goederen of vruchten als bedoeld in artikel 20, lid 3, en tegen inbeslagneming waarvan derden zich op die grond niet kunnen verzetten. Deze rang blijft behouden in geval van faillissement van de belastingschuldige, ongeacht of voordien inbeslagneming heeft plaatsgevonden.

Artikel 20

1. Derden die geheel of gedeeltelijk recht menen te hebben op roerende goederen waarop ter zake van een belastingschuld beslag is gelegd, kunnen een beroepschrift richten tot de Directeur, mits zulks doende voor de verkoop en uiterlijk binnen zeven dagen, te rekenen vanaf de dag der beslaglegging.
2. Het beroepschrift wordt ingediend:
 - a. voor de verkoop en uiterlijk binnen zeven dagen, te rekenen vanaf de dag van de beslaglegging, en
 - b. bij de Ontvanger, die daarvan een ontvangstbewijs verstrekt.
3. De Directeur neemt zo spoedig mogelijk een beslissing op het beroepschrift.
4. De verkoop mag niet plaatshebben, dan acht dagen na de betekening van die beslissing aan de reclamant en aan degene tegen wie het beslag is gelegd met nadere bepaling van de dag van de verkoop.
2. Door het indienen van een beroepschrift op de voet van lid 1 van dit artikel, verliest de belanghebbende niet het recht om zijn verzet voor de burgerlijke rechter te brengen.
3. Behoudens het recht van terugvordering toegekend bij artikel 1998, lid 2 van het Surinaams Burgerlijk Wetboek van Koophandel, kunnen derden echter nimmer verzet in rechte doen tegen de beslaglegging ter zake van belastingaanslagen:
 - a. met betrekking tot belastingen indien inge oogste of nog niet inge oogste vruchten, of roerende goederen tot stoffering van een onroerend goed, of tot bebouwing of gebruik van het land, zich tijdens de beslaglegging op de bodem of in het bezit van de belastingschuldige bevinden;
 - b. met betrekking tot belastingen, verschuldigd ter zake van invoer hier te lande, indien deze belastingen betrekking hebben op die goederen zelf, alsmede de goederen dienende tot vervoer, verpakking of berging van die goederen, een en ander voor zover die goederen onder toezicht van de Douane zijn gebleven of in strijd met de wettelijke bepalingen worden gelost, geladen, vervoerd, in enig gebouw, erf of besloten terrein worden ingeslagen, voorhanden gehouden of uitgeslagen in strijd met een daartoe strekkend verbod.

Tweede Afdeling **Benadeling van schuldeisers**

Artikel 21

1. Indien een rechtshandeling waardoor een of meer schuldeisers zijn benadeeld, is verricht binnen twee jaar voor het inroepen van de vernietigingsgrond en de belastingschuldige zich niet reeds voor aanvang van die termijn tot die rechtshandeling had verplicht, wordt vermoed dat men aan beide zijden wist of behoorde te weten dat zodanige benadeling het gevolg van de rechtshandeling zou zijn:
 - a. bij overeenkomsten, waarbij de waarde van de verbintenis aan de zijde van de belastingschuldige aanmerkelijk die van de verbintenis aan de andere zijde overtreft;
 - b. bij rechtshandelingen ter voldoening van of zekerheidstelling voor een niet opeisbare

- schuld;
- c. bij rechtshandelingen, door de belastingplichtige, die een natuurlijk persoon is, verricht met of jegens:
 - 1° ten eerste: zijn echtgenoot, zijn pleegkind of een bloed- of aanverwant tot in de derde graad;
 - 2° ten tweede: een rechtspersoon waarin hij, zijn echtgenoot, zijn pleegkind of een bloed- of aanverwant tot in de derde graad bestuurder of commissaris is, dan wel waarin deze personen afzonderlijk of tezamen, als aandeelhouder rechtstreeks of middellijk voor ten minste de helft van het geplaatste kapitaal deelnemen;
 - d. bij rechtshandelingen, door de belastingschuldige die een rechtspersoon is, verricht met of jegens een natuurlijk persoon:
 - 1° die bestuurder of commissaris van de rechtspersoon is, dan wel met of jegens diens echtgenoot, zijn pleegkind of een bloed of aanverwant tot in de derde graad;
 - 2° die al dan niet tezamen met zijn echtgenoot, pleegkinderen, of bloed of aanverwanten tot in de derde graad, bestuurder is van de rechtspersoon;
 - 3° wiens echtgenoot, pleegkinderen, of bloed-of aanverwanten tot in de derde graad afzonderlijk of tezamen, als aandeelhouder rechtstreeks of middellijk voor ten minste de helft van het geplaatste kapitaal in de rechtspersoon deelnemen;
 - e. bij rechtshandelingen, door de schuldenaar die rechtspersoon is, verricht met of jegens een andere rechtspersoon, indien:
 - 1° een van deze rechtspersonen bestuurder is van de andere;
 - 2° een bestuurder, natuurlijk persoon, van een van deze rechtspersonen of diens echtgenoot, zijn pleegkind of een bloed of aanverwant tot in de derde graad, bestuurder is van de andere;
 - 3° een bestuurder, natuurlijk persoon, of een commissaris van een van deze rechtspersonen, of diens echtgenoot, pleegkinderen of bloed of aanverwanten tot in de derde graad afzonderlijk of tezamen als aandeelhouder rechtstreeks of middellijk voor ten minste de helft van het geplaatste kapitaal deelneemt in de andere;
 - 4° in beide rechtspersonen voor ten minste de helft van het geplaatste kapitaal rechtsreeks of middellijk wordt deelgenomen door dezelfde rechtspersonen, dan dezelfde natuurlijke personen al dan niet tezamen met hun echtgenoten, pleegkinderen, of bloed- of aanverwanten tot in de derde graad.
2. Met een echtgenoot wordt de concubaan of concubine gelijkgesteld.
3. Indien de bestuurder van een rechtspersoon-bestuurder zelf een rechtspersoon is, wordt deze rechtspersoon met de bestuurder-rechtspersoon gelijkgesteld.

Artikel 22

Indien benadeling ten gevolge van een rechtshandeling om niet, die de belastingschuldige heeft verricht binnen twee jaar voor het inroepen van de vernietigingsgrond, wordt vermoed dat deze wist of behoorde te weten dat benadeling van een of meer schuldeiser het gevolg van de rechtshandeling zou zijn.

Artikel 23

Onder belastingschuldige in de zin van de artikelen 21 en 22 wordt begrepen degene op wiens goed voor de schuld van een ander verhaal kan worden genomen.

Artikel 24

1. De Ontvanger is bevoegd onverplichte rechtshandelingen die geen betrekking hebben op registergoederen te vernietigen door een buitengerechtelijke verklaring.
2. Een buitengerechtelijke verklaring die een rechtshandeling vernietigt, wordt gericht tot hen die partij bij de rechtshandeling zijn.

Derde Afdeling

Verrekening

Artikel 25

1. Met betrekking tot belastingen en andere heffingen waarvan de invordering aan de Ontvanger is opgedragen, is verrekening als bedoeld in afdeling 4 van titel IV van het derde boek van het Surinaams Burgerlijk Wetboek niet mogelijk.
2. De Ontvanger is bevoegd de aan de belastingschuldige uit te betalen bedragen en de van hem te innen bedragen van de belastingen als bedoeld in artikel 1, en heffingen met elkaar te verrekenen.
3. Indien de belastingschuldige een moedermaatschappij, onderscheidenlijk een dochtermaatschappij is waarbij de moedermaatschappij 90% of meer van de aandelen van de dochtermaatschappij in eigendom heeft, kunnen aan de ene maatschappij uit te betalen bedragen worden verrekend met de van de andere te innen bedragen.
4. Op verzoek van de belastingschuldige is de Ontvanger verplicht te verrekenen.
5. Als tijdstip van verrekening geldt de dagtekening van het aanslagbiljet of beschikking waaruit het uit te betalen bedrag blijkt.
6. Verrekening is ook mogelijk ingeval de termijn bedoeld in artikel 7 nog niet is verstreken.
7. Verrekening is niet mogelijk met betrekking tot een belastingaanslag die een uit te betalen bedrag behelst indien deze vordering door de belastingschuldige onder bijzondere titel is overgedragen, mits de Ontvanger met de overdracht heeft ingestemd.
8. De Ontvanger is verplicht bij beschikking met de overdracht in te stemmen indien op het tijdstip van de mededeling van de akte van overdracht ten name van de belastingschuldige geen voor verrekening vatbare schuld invorderbaar is.
9. De Ontvanger maakt de verrekening onverwijld bekend door middel van een gedagtekende kennisgeving.

Vierde afdeling
Uitstel van betaling, kwijtschelding en verjaring

Artikel 26

1. De Ontvanger kan onder door hem vast te stellen voorwaarden schriftelijk aan een belastingschuldige voor een bepaalde tijd, bij beschikking, uitstel van betaling verlenen. Gedurende het uitstel vangt de dwanginvordering niet aan, dan wel wordt deze geschorst.
2. Het uitstel kan tussentijds bij beschikking worden beëindigd.
3. Gedurende het uitstel van betaling wordt op grond van artikel 29 invorderingsrente in rekening gebracht.

Artikel 27

De directeur stelt nadere regels vast voor de gehele of gedeeltelijke kwijtschelding aan de belastingschuldige die niet in staat is anders dan met buitengewoon bezwaar een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen.

Artikel 28

1. Het recht tot dwanginvordering alsmede het recht tot verrekening met betrekking tot een belastingaanslag verjaart door verloop van vijf jaren na de aanvang van de dag volgende op die waarop die belastingaanslag geheel invorderbaar is dan wel, indien zulks tot een later tijdstip leidt, vijf jaren na de aanvang van de dag volgende op die waarop de laatste akte van vervolging ter zake van die belastingaanslag aan de belastingschuldige is betekend.
2. De verjaringstermijn wordt verlengd met de tijd gedurende welke na de aanvang van die termijn:
 - a. de belastingschuldige uitstel van betaling heeft;
 - b. de tenuitvoerlegging van een dwangbevel is geschorst ingevolge een lopend rechtsgeding, met dien verstande dat de termijn waarmee de verjaringstermijn wordt verlengd een aanvang neemt op de dag waarop het rechtsgeding door middel van dagvaarding aanhangig is gemaakt;
 - c. de belastingschuldige surseance van betaling heeft;
 - d. de belastingschuldige in staat van faillissement verkeert.

HOOFDSTUK V

Rente

Artikel 29

1. Bij overschrijding van de voor de belastingaanslag geldende enige of laatste betalingstermijn wordt aan de belastingschuldige invorderingsrente in rekening gebracht over het op de belastingaanslag openstaande bedrag, met dien verstande dat voor het gehele tijdvak waarover de invorderingsrente wordt berekend dit bedrag wordt verlaagd ingeval de belastingaanslag wordt verminderd.
2. De invorderingsrente wordt enkelvoudig berekend over het bedrag van de belastingaanslag. Het tijdvak waarover de rente wordt berekend vangt aan op de dag dat de belastingaanslag invorderbaar is ingevolge artikel 7 en eindigt op de dag van betaling.
3. Indien de Ontvanger een aan een belastingplichtige uit te betalen bedrag niet binnen zes weken na de dagtekening van de daartoe strekkende belastingaanslag of beschikking uitbetaalt of verrekent, wordt aan de belastingplichtige invorderingsrente vergoed.
4. De leden 1 tot en met 3 zijn niet van toepassing bij een vermindering van een belastingaanslag of een beschikking tot teruggaaf voor zover die het gevolg is van:
 - a. de verrekening van een verlies van een volgend jaar;
 - b. een wijziging van het boekjaar of de rechtsvorm van de belastingschuldige.

Artikel 30

Bij staatsbesluit wordt het geldende percentage van de invorderingsrente vastgesteld.

Artikel 31

1. De Ontvanger stelt het bedrag van de invorderingsrente vast bij voor bezwaar vatbare beschikking. Het bedrag van de rente wordt schriftelijk kenbaar gemaakt.
2. Op de beschikking zoals bedoeld in lid 1 van dit artikel zijn de bepalingen van hoofdstuk III van de Algemene Wet Belastingen, dan wel, ingeval het betreft belasting, verschuldigd ter zake van invoer, hoofdstuk 10 van de Algemene Douanewet, van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat voor "de Inspecteur " gelezen moet worden "de Ontvanger".

HOOFDSTUK VI

Eerste Afdeling

Aansprakelijkheid

Artikel 32

1. De bepalingen van dit hoofdstuk laten, behoudens voor zover anders is geregeld, onverlet het bepaalde met betrekking tot de aansprakelijkheid in enige andere wettelijke regeling.
2. De bepalingen van dit hoofdstuk strekken zich mede uit tot in te vorderen bedragen die verband houden met de belasting waarvoor de aansprakelijkheid geldt, een en ander voor zover het belopen daarvan aan de aansprakelijke is te wijten.

Artikel 33

1. In afwijking van het bepaalde in andere wettelijke regelingen zijn de navolgende personen hoofdelijk aansprakelijk voor de door hen verschuldigde belastingen:
 - a. rechtspersonen: ieder van de bestuurders;
 - b. een lichaam zonder rechtspersoonlijkheid of een rechtspersoonlijkheid bezittend lichaam dat niet volledig rechtsbevoegd is: ieder van de bestuurders, tenzij zij bewijzen dat het niet aan hen is te wijten dat de belasting niet is voldaan;
 - c. een niet in Suriname gevestigd lichaam: de leider van zijn vaste inrichting in Suriname dan wel zijn in Suriname wonende of gevestigde vaste vertegenwoordiger tenzij hij bewijst dat het niet aan hem is te wijten dat de belasting niet is voldaan;
 - d. een lichaam dat is ontbonden: ieder van de met de vereffening belaste personen met uitzondering van de door de rechter benoemde vereffenaar, behoudens voor zover zij aantonen dat het niet betalen van de belastingschuld niet aan hen te wijten is.
2. Voor de toepassing van dit artikel wordt als bestuurder aangemerkt de volledig aansprakelijke vennoot van een maat- of vennootschap.
3. Voor de toepassing van dit artikel wordt ingeval een bestuurder van een lichaam zelf een lichaam is, onder bestuurder mede verstaan ieder van de bestuurders van het laatstbedoelde lichaam.

Artikel 34

1. Ingeval een werknemer met instandhouding van de dienstbetrekking tot zijn inhoudingsplichtige, de uitlener, door deze ter beschikking is gesteld aan een derde, de inlener, om onder diens toezicht of leiding werkzaam te zijn, is de inlener hoofdelijk aansprakelijk voor de loonbelasting en premies Wet Algemeen Oudedagsvoorzieningsfonds welke de uitlener verschuldigd is in verband met het verrichten van die werkzaamheden door die werknemer alsmede voor de BTW welke de uitlener, dan wel – in geval doorlening plaatsvindt – de in het tweede lid bedoelde

doorlener verschuldigd is in verband met dat ter beschikking stellen. In afwijking in zoverre van artikel 32, lid 2, is de inlener niet aansprakelijk voor de in verband met de heffing van loonbelasting of van BTW opgelegde bestuurlijke boete.

2. Onder inlener wordt mede verstaan:
 - a. de doorlener, zijnde degene aan wie een werknemer ter beschikking is gesteld en die deze werknemer vervolgens ter beschikking stelt aan een derde om onder diens toezicht of leiding werkzaam te zijn;
 - b. de in onderdeel a bedoelde derde, aan wie door een doorlener een werknemer ter beschikking is gesteld om onder toezicht of leiding van die derde werkzaam te zijn.
3. Indien een inlener ingevolge een overeenkomst met de uitlener ten behoeve van de voldoening van loonbelasting, BTW en premies Wet Algemeen Oudedagsvoorzieningsfonds in verband met het verrichten van werkzaamheden door een ter beschikking gestelde werknemer, alsmede met dat ter beschikking stellen, een bedrag heeft overgemaakt op een rekening die door die uitlener ten behoeve van de betaling van loonbelasting, BTW en premies Wet Algemeen Oudedagsvoorzieningsfonds wordt gehouden bij een ingevolge de Wet toezicht bank- en kredietwezen 2011 ingeschreven kredietinstelling, wordt het bedrag waarvoor de aansprakelijkheid van de inlener uit hoofde van het eerste en tweede lid met betrekking tot die werkzaamheden en dat ter beschikking stellen in eerste aanleg bestaat, verminderd met dat overgemaakte bedrag.
4. Het derde lid is niet van toepassing voor zover de inlener wist of redelijkerwijs moest vermoeden dat de uitlener in gebreke zou blijven het op de in dat lid bedoelde rekening gestorte bedrag aan te wenden voor de betaling van loonbelasting, BTW of premies Wet Algemeen Oudedagsvoorzieningsfonds.
5. De aansprakelijkheid op grond van het eerste lid geldt niet met betrekking tot de loonbelasting, BTW of premies Wet Algemeen Oudedagsvoorzieningsfonds verschuldigd door de uitlener, indien aannemelijk is dat het niet betalen door de uitlener noch aan hem noch aan een inlener is te wijten.

Artikel 35

1. De aannemer is hoofdelijk aansprakelijk voor de loonbelasting en premies Wet Algemeen Oudedagsvoorzieningsfonds, alsmede voor de BTW:
 - a. die de onderaannemer en, indien een werk geheel of gedeeltelijk door een of meer volgende onderaannemers wordt uitgevoerd, iedere volgende onderaannemer verschuldigd is in verband met het verrichten van werkzaamheden door zijn werknemers ter zake van dat werk;
 - b. voor de betaling waarvan de onderaannemer en, indien een werk geheel of gedeeltelijk door een of meer volgende onderaannemers wordt uitgevoerd, iedere volgende onderaannemer ingevolge artikel 34 hoofdelijk aansprakelijk is ter zake van dat werk.
2. In afwijking van het bepaalde in artikel 32, lid 2, is de aannemer niet aansprakelijk voor de in verband met de heffing van loonbelasting opgelegde bestuurlijke boete.
3. In dit artikel wordt verstaan onder:

- a. aannemer: degene die zich jegens een ander, de opdrachtgever, verbindt om buiten dienstbetrekking een werk van stoffelijke aard uit te voeren tegen een te betalen prijs;
 - b. onderaannemer: degene die zich jegens een aannemer verbindt om buiten dienstbetrekking het in onderdeel a bedoelde werk geheel of gedeeltelijk uit te voeren tegen een te betalen prijs.
4. Voor de toepassing van dit artikel wordt:
- a. de onderaannemer ten opzichte van zijn onderaannemer als aannemer beschouwd;
 - b. met een aannemer gelijkgesteld degene die zonder daartoe van een opdrachtgever opdracht te hebben gekregen buiten dienstbetrekking in de normale uitoefening van zijn bedrijf een werk van stoffelijke aard uitvoert;
 - c. ten opzichte van de aannemer als onderaannemer beschouwd de verkoper van een toekomstige zaak, voor zover de koop en verkoop voortvloeit uit of verband houdt met het in het tweede lid, onderdeel a, bedoelde werk.
5. De leden 1 tot en met 4 zijn niet van toepassing:
- a. indien een werk tot de uitvoering waarvan een onderaannemer zich jegens een aannemer heeft verbonden, geheel of grotendeels wordt verricht op de plaats waar de onderneming van de onderaannemer is gevestigd, of
 - b. indien de uitvoering van een werk waartoe een onderaannemer zich jegens een aannemer heeft verbonden, ondergeschikt is aan een tussen hen gesloten overeenkomst van koop en verkoop van een bestaande zaak.
6. Indien een aannemer ingevolge een overeenkomst met een onderaannemer, ten behoeve van de voldoening van loonbelasting, BTW en premies Wet Algemeen Oudedagsvoorzieningsfonds met betrekking tot het door die onderaannemer aangenomen werk, een bedrag heeft overgemaakt op een rekening die door die onderaannemer ten behoeve van de betaling van loonbelasting, BTW en premies Wet Algemeen Oudedagsvoorzieningsfonds wordt gehouden bij een ingevolge de Wet toezicht bank- en kredietwezen 2011 ingeschreven kredietinstelling, wordt het bedrag waarvoor de aansprakelijkheid van de inlener uit hoofde van het eerste lid met betrekking tot die werkzaamheden en dat ter beschikking stellen in eerste aanleg bestaat, verminderd met dat overgemaakte bedrag.
7. De vorige lid is niet van toepassing voor zover de aannemer wist of redelijkerwijs moest vermoeden dat een onderaannemer in gebreke zou blijven het op de in de eerste volzin bedoelde rekening gestorte bedrag aan te wenden voor de betaling van loonbelasting of premies Wet Algemeen Oudedagsvoorzieningsfonds.
8. Bij ministeriële beschikking worden nadere regels gesteld met betrekking tot de toepassing van lid 6 en 7.
9. De aansprakelijkheid op grond van het eerste lid is niet van toepassing op loonbelasting, BTW en premies Wet Algemeen Oudedagsvoorzieningsfonds verschuldigd door een onderaannemer, indien aannemelijk is dat het niet betalen door de onderaannemer noch aan hem noch aan een aannemer is te wijten.

Artikel 36

1. Voor belastingen verschuldigd door een rechtspersoonlijkheid bezittend lichaam, is ieder van de bestuurders hoofdelijk aansprakelijk overeenkomstig het bepaalde in de volgende leden van dit artikel.
2. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder bestuurder mede verstaan:
 - a. de gewezen bestuurder tijdens wiens bestuur de belastingschuld is ontstaan;
 - b. degene ten aanzien van wie aannemelijk is dat hij het beleid van het lichaam heeft bepaald of mede heeft bepaald als ware hij bestuurder, met uitzondering van de door de rechter benoemde bewindvoerder;
 - c. indien een bestuurder van een lichaam een lichaam is: ieder van de bestuurders van het laatstbedoelde lichaam.
3. De aansprakelijkheid uit hoofde van lid 1 van dit artikel is beperkt tot de belastingen die het lichaam zelf als inhoudingsplichtige of als ondernemer verschuldigd is.
4. Het lichaam als bedoeld in lid 1 is verplicht om onverwijld nadat gebleken is dat het niet tot betaling van de in dat lid bedoelde belastingen in staat is, daarvan schriftelijk mededeling te doen aan de Ontvanger en, indien de Ontvanger dit verlangt, nadere inlichtingen te verstrekken en stukken over te leggen. Elke bestuurder is bevoegd om namens het lichaam aan deze verplichting te voldoen.
5. De Minister kan nadere regels stellen met betrekking tot de inhoud van de mededeling, de aard en de inhoud van de te verstrekken inlichtingen en de over te leggen stukken, alsmede de termijnen waarbinnen het doen van de mededeling, het verstrekken van de inlichtingen en het overleggen van de stukken dienen te geschieden.
6. Indien het lichaam op juiste wijze aan zijn in lid 4 bedoelde verplichting heeft voldaan, is een bestuurder aansprakelijk indien aannemelijk is, dat het niet betalen van de belastingschuld het gevolg is van aan hem te wijten kennelijk onbehoorlijk bestuur in de periode van drie jaren, voorafgaande aan het tijdstip van de mededeling.
7. Indien het lichaam niet of niet op juiste wijze aan zijn in lid 4 bedoelde verplichting heeft voldaan, is een bestuurder op de voet van het bepaalde in lid 5 aansprakelijk, met dien verstande dat wordt vermoed dat de niet betaling aan hem is te wijten en dat de periode van drie jaren wordt geacht in te gaan op het tijdstip waarop het lichaam in gebreke is. Tot de weerlegging van het vermoeden wordt slechts toegelaten de bestuurder die aannemelijk maakt dat het niet aan hem is te wijten dat het lichaam niet aan zijn in lid 4 bedoelde verplichting heeft voldaan.

Artikel 37

1. Voor zover zulks niet reeds uit artikel 33, lid 1, onder c volgt, is hoofdelijk aansprakelijk:
 - a. voor de loonbelasting verschuldigd door een niet in Suriname wonende of gevestigde inhoudingsplichtige,
 - b. voor de BTW verschuldigd door een niet in Suriname wonende of gevestigde ondernemer, voor zover niet verschuldigd ter zake van invoerde leider van de vaste inrichting in Suriname, de in Suriname wonende of gevestigde vaste

vertegenwoordiger, of degene die de leiding heeft van de in Suriname verrichte werkzaamheden.

De aansprakelijkheid, als bedoeld in lid 1, wordt niet toegerekend aan de persoon, indien deze aantoonbaar dat het niet aan hem te wijten is dat de belasting niet is voldaan.

Artikel 38

1. De werknemer is hoofdelijk aansprakelijk voor de van hem ten onrechte niet ingehouden loonbelasting.
2. In afwijking van het bepaalde in lid 1, is een medewerker niet aansprakelijk indien deze de inspecteur omtrent de nalatigheid van de inhoudingsplichtige in kennis heeft gesteld voordat hij weet of redelijkerwijze moet vermoeden dat de inspecteur met deze nalatigheid bekend is of bekend zal worden.

Artikel 39

1. Hoofdelijk aansprakelijk is voor de belastingen, verschuldigd door een lichaam waarvan de plaats van vestiging niet langer in Suriname is gelegen: ieder van de met de verplaatsing belaste personen.
2. In afwijking van het bepaalde in lid 1, is niet aansprakelijk voor zover hij aantoonbaar dat het niet aan hem is te wijten dat de belasting niet is voldaan.

Artikel 40

Erfgenamen zijn niet verder aansprakelijk dan, ieder tot het beloop van zijn erfdeel vermeerderd met het bedrag van hetgeen hem is gelegateerd - een en ander naar de waarde in het economische verkeer op het tijdstip van overlijden van de erflater - voor:

- a. aanslagen van de erflater;
- b. belastingschulden waarvoor de erflater hoofdelijk aansprakelijk was of gesteld had kunnen worden.

Tweede Afdeling

Formele bepalingen

Artikel 41

1. Aansprakelijkstelling geschiedt bij voor bezwaar vatbare beschikking door de Ontvanger en vindt niet plaats voor het tijdstip waarop de belastingschuldige in gebreke is met de betaling van zijn belastingschuld.
2. De beschikking vermeldt in ieder geval het bedrag waarvoor de aansprakelijkheid bestaat, de grond waarop de aansprakelijkheid rust en de termijn waarbinnen het bedrag moet worden betaald.
3. Voor zover de aansprakelijkstelling betrekking heeft op een bestuurlijke boete, geschiedt

zij met overeenkomstige toepassing van Hoofdstuk VIII, paragraaf 3 van de Algemene Wet Belastingen.

4. De Ontvanger maakt de beschikking bekend door toezending per aangetekende post of reikt deze tegen ontvangstbewijs uit.
5. Op het ingesteld bezwaar en beroep tegen beschikking als bedoeld in lid 1 is hoofdstuk III van de Algemene Wet Belastingen, dan wel, ingeval het betreft belasting verschuldigd ter zake van invoer, hoofdstuk 10 van de Algemene Douanewet, van overeenkomstige toepassing.
6. De artikelen 21, lid 6 en 23, lid 2 van de Algemene Wet Belastingen zijn niet van toepassing op het bepaalde in artikel 5, indien het niet aan de aansprakelijkgestelde is te wijten dat:
 - a. de vereiste aangifte niet is gedaan; of
 - b. niet volledig is voldaan aan de verplichtingen betreffende de administratie of het verstrekken van gegevens of inlichtingen ten behoeve van de heffing van belastingen of premies.
7. De Ontvanger stelt de aansprakelijk gestelde desgevraagd op de hoogte van de gegevens met betrekking tot de belasting waarvoor hij aansprakelijk is gesteld voor zover deze gegevens voor het maken van bezwaar of het instellen van beroep redelijkerwijs van belang kunnen worden geacht.
8. Het bezwaar of beroep kan geen betrekking hebben op feiten of omstandigheden die van belang zijn geweest bij de vaststelling van een belastingaanslag en ter zake waarvan een onherroepelijke rechterlijke uitspraak is gedaan.
9. Het bedrag, vermeld in een beschikking als bedoeld in het tweede lid, is twee maanden na de dagtekening van de beschikking invorderbaar.

Artikel 42

1. Voor de instandhouding van een conservatoir beslag, gelegd door de Ontvanger tot verhaal van de belastingaanslag op degene die aansprakelijk is of wordt gesteld, is de instelling van een eis tot van waarde verklaring als omschreven in Titel IV, van het derde boek, van het Surinaams Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering niet vereist.
2. Indien voorafgaand aan het leggen van het beslag geen aansprakelijkstelling heeft plaatsgevonden vervalt het beslag, indien niet uiterlijk binnen drie maanden alsnog aansprakelijkstelling plaatsvindt.
3. De rechter die het verlot tot het leggen van het beslag heeft verleend kan de in de vorige volzin bedoelde termijn verlengen, indien de Ontvanger dit voor het verstrijken van de termijn verzoekt. Tegen de beschikking is geen hogere voorziening toegelaten.
4. Ingeval een conservatoir derdenbeslag van rechtswege is vervallen stelt de Ontvanger de derde beslagene daarvan schriftelijk in kennis.

Artikel 43

1. Indien de aansprakelijk gestelde niet binnen de in artikel 41, lid 9, gestelde termijn de belastingaanslag betaalt, kan de invordering van het in de beschikking vermelde bedrag van

de belastingaanslag geschieden bij een door de Ontvanger uit te vaardigen dwangbevel. De artikelen 10 tot en met 13 zijn van overeenkomstige toepassing.

2. De aansprakelijk gestelde kan tegen de tenuitvoerlegging van een dwangbevel op overeenkomstige wijze in verzet komen als een belastingschuldige overeenkomstig artikel 15, met dien verstande dat het bepaalde in lid 4 van dat artikel eveneens geldt voor het niet ontvangen zijn van de beschikking bedoeld in artikel 41 lid 1, en voor de omstandigheden die aan de orde zijn of hadden kunnen worden gesteld bij het bezwaar of beroep inzake de artikel 41, lid 1, bedoelde beschikking.
3. Artikel 16 en, mits de Ontvanger beschikt over een betekend dwangbevel, artikel 17 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 44

1. Op de aansprakelijk gestelde is van toepassing:
 - a. het bepaalde in de eerste, tweede en derde afdeling van hoofdstuk IV, en
 - b. het bepaalde in artikel 26.
2. De Directeur kan regels vast stellen omtrent de voorwaarden voor de belastingplichtige die geheel of gedeeltelijk wordt ontslagen van zijn betalingsverplichting als gevolg van het niet in staat zijn te voldoen hieraan anders dan met buitengewoon bezwaar een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk.

Derde Afdeling

Bijzondere verhaalsregelingen voor de aansprakelijk gestelde

Artikel 45

1. Indien verhaal op de belastingschuldige door degene die ingevolge artikel 33, 34, 35, 36 of 37 belasting heeft voldaan, geheel of gedeeltelijk onmogelijk blijkt en twee of meer personen ingevolge het desbetreffende artikel hoofdelijk aansprakelijk zijn, dragen deze onderling voor gelijke delen in het onverhaald gebleven deel bij. Degene die meer heeft voldaan dan zijn aandeel, heeft voor het meerdere verhaal op degene die minder dan zijn aandeel heeft voldaan. Een tekort veroorzaakt doordat een of meer van hen geen verhaal biedt onderscheidenlijk bieden, wordt voor gelijke delen onderscheidenlijk naar evenredigheid van de gedeelten waarvoor de schuld ieder van hen aanging over de anderen verdeeld.
2. Ieder die in de belasting heeft bijgedragen, blijft gerechtigd het bijgedragen alsnog van de belastingschuldige terug te vorderen.
3. Van het bepaalde in dit artikel kan bij overeenkomst worden afgeweken.

Artikel 46

De aansprakelijke die een belastingschuld heeft voldaan dan wel in de belasting heeft bijgedragen, is bij zijn verhaal op de belastingschuldige of de medeaansprakelijke uitsluitend gesubrogeerd in het voorrecht van de Staat overeenkomstig artikel 19, evenwel zonder dat deze subrogatie de Ontvanger ten nadele kan zijn.

Artikel 46a

Indien door toedoen van een ander dan de belastingplichtige ten onrechte geen of te weinig belasting is geheven, dan wel ten onrechte geheel of gedeeltelijk teruggaaf is verleend, is die andere hoofdelijk aansprakelijk voor die belasting en voor de daaruit voortvloeiende boeten en kosten.

HOOFDSTUK VII

Verplichtingen ten behoeve van de invordering

Artikel 47

Een ieder verstrekt aan de Ontvanger op diens verzoek:

- a. de gegevens en inlichtingen die voor de invordering te zijnen aanzien van belang kunnen zijn;
- b. de boeken, bescheiden en andere gegevensdragers of de inhoud daarvan, zulks naar keuze van de ontvanger, die van belang kan zijn voor de vaststelling van de feiten welke invloed kunnen uitoefenen op de invordering te zijnen aanzien.

Artikel 48

De in artikel 47, onderdeel b, genoemde verplichting geldt eveneens voor de derde bij wie de boeken, bescheiden en andere gegevensdragers zich bevinden. De Ontvanger stelt degene wiens boeken, bescheiden en andere gegevensdragers hij bij een derde voor raadpleging vordert, zo spoedig mogelijk hiervan in kennis.

Artikel 49

1. De door de Ontvanger gevraagde gegevens en inlichtingen worden duidelijk, stellig en zonder voorbehoud verstrekt, mondeling, schriftelijk of op andere wijze, zulks naar keuze van de Ontvanger, en binnen een door de Ontvanger te stellen termijn. De gevraagde gegevens en inlichtingen worden kosteloos verstrekt.
2. De Ontvanger is bevoegd om kopieën, leesbare afdrukken of uittreksels te maken van de voor de raadpleging beschikbaar gestelde boeken, bescheiden en andere gegevensdragers of de inhoud daarvan. Indien het maken van kopieën of leesbare afdrukken niet ter plaatse kan geschieden, is de Ontvanger bevoegd de boeken, bescheiden en andere gegevensdragers voor dat doel mee te nemen. Hij zendt daarbij die

- boeken, bescheiden en andere gegevensdragers zo spoedig mogelijk terug aan de eigenaar.
3. Inzage in gegevensdragers dient te worden verleend op het kantoor van de Ontvanger binnen een door hem te stellen termijn. De Ontvanger kan akkoord gaan met inzage op een andere plaats, voor zover dat de voortgang van het onderzoek niet belemmert.

Artikel 50

Voor een weigering om te voldoen aan de in de artikelen 47 tot en met 49 omschreven verplichtingen kan niemand zich beroepen op de omstandigheid dat hij uit enigerlei hoofde tot geheimhouding verplicht is, zelfs niet indien deze hem bij een wettelijke bepaling is opgelegd.

Artikel 51

Voor de administratieplichtigen zijn de in de artikelen 47 tot en met 49 opgenomen verplichtingen van overeenkomstige toepassing ten behoeve van de invordering van derden.

Artikel 52

Voor een weigering om te voldoen aan de verplichtingen ten behoeve van de invordering van derden kunnen alleen notarissen, advocaten, artsen, apothekers en bekleeders van een geestelijk ambt, zich beroepen op de omstandigheid, dat zij uit hoofde van hun ambt, stand of beroep tot geheimhouding verplicht zijn.

Artikel 53

1. De verplichtingen welke volgens dit hoofdstuk bestaan jegens de Ontvanger, gelden mede jegens iedere door of vanwege de Minister aangewezen andere ambtenaar van de belastingdienst.
2. Op verzoek van belanghebbenden tonen de bovengenoemde ambtenaren bij de uitoefening van hun taak hun legitimatiebewijs.

HOOFDSTUK VIII

Strafrechtelijke bepalingen

Artikel 54

1. Degene die ingevolge deze wet verplicht is tot:
 - a. het verstrekken van inlichtingen, gegevens of aanwijzingen, en deze niet, onjuist of onvolledig heeft verstrekt;
 - b. het voor raadpleging beschikbaar stellen van boeken, bescheiden, andere gegevensdragers of de inhoud daarvan, en deze niet voor dit doel beschikbaar heeft

gesteld;

- c. het voor raadpleging beschikbaar stellen van boeken, bescheiden, andere gegevensdragers of de inhoud daarvan, en deze in valse of vervalste vorm voor dit doel beschikbaar heeft gesteld;

wordt gestraft met een hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van de vijfde categorie krachtens artikel 40 van het Wetboek van Strafrecht of, indien de te weinig ingevorderde belasting hoger is dan dit bedrag, ten hoogste eenmaal het bedrag van de te weinig ingevorderde belasting, dan wel met beide straffen.

- 2. Degene die opzettelijk een feit begaat, zoals omschreven in lid 1, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de zesde categorie krachtens artikel 40 van het Wetboek van Strafrecht of, indien dit bedrag hoger is, ten hoogste tweemaal het bedrag van de te weinig ingevorderde belasting, dan wel met beide straffen.
- 3. Degene die niet voldoet aan het bepaalde in artikel 49, lid 2, wordt gestraft met een geldboete van ten hoogste de vijfde categorie krachtens artikel 40 van het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 55

Het recht tot strafvervolgning vervalt, indien de schuldige alsnog juiste en volledige inlichtingen, gegevens of aanwijzingen verstrekt vóórdat hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat een of meer van de in artikel 81 van de Algemene Wet Belastingen bedoelde ambtenaren de onjuistheid of onvolledigheid bekend is of bekend zal worden, mits het niet tijdig verstrekken van de gevraagde inlichtingen, gegevens of aanwijzingen niet van invloed is geweest op de verhaalsmogelijkheden met betrekking tot de belastingschuld.

Artikel 56

- 1. De in artikel 54, leden 1 en 3 strafbaar gestelde feiten zijn overtredingen. De in de artikel 54, lid 2 strafbaar gestelde feiten zijn misdrijven.
- 2. De strafwet van Suriname is mede van toepassing op ieder die zich buiten Suriname schuldig maakt aan enig in deze wet als misdrijf omschreven strafbaar gesteld feit.

HOOFDSTUK IX

Aanvullende regelingen

Artikel 57

1. Het is een ieder verboden hetgeen hem in zijn ambt of betrekking bij de uitvoering van deze wet blijkt of medegedeeld wordt, verder bekend te maken dan nodig is voor de uitoefening van dat ambt of die betrekking of voor de uitvoering van deze wet of voor de heffing van enige door de Staat geheven belasting.
2. De geheimhoudingsplicht geldt niet indien:
 - a. enig wettelijk voorschrift tot de bekendmaking verplicht;
 - b. bij Staatsbesluit is bepaald dat bekendmaking noodzakelijk is voor de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak van een bestuursorgaan;
 - c. bekendmaking plaatsvindt aan degene op wie de gegevens betrekking hebben voor zover deze gegevens door of namens hem zijn verstrekt.
3. In andere gevallen dan bedoeld in lid 2 kan de Minister ontheffing verlenen van de geheimhoudingsplicht.

Artikel 58

De Minister kan nadere regels vaststellen ter uitvoering van deze wet.

HOOFDSTUK X

Overgangs - en Slotbepalingen

Artikel 59

1. Deze wet treedt in werking met ingang van de dag volgend op die van haar afkondiging.
2. Bij de inwerkingtreding van deze wet wordt de Wet van 3 april 1869, no. 23, houdende bepalingen op de rechtspleging inzake invordering van belastingen in Suriname (G.B. 1869 no. 23, geldende tekst G.B. 1937 no. 143, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 1981 no. 183), ingetrokken.
3. De wet als bedoeld in lid, blijft van toepassing op belastingaanslagen die invorderbaar waren vóór het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet.
4. Deze wet kan worden aangehaald als Invorderingswet.
5. Zij wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
6. De Minister van Financien en Planning is belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de

JENNIFER SIMONS

**WET van..... houdende vaststelling nieuwe regels
met betrekking tot de invordering
van belastingen
(Invorderingswet)**

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. ALGEMEEN

Het proces van belastingheffing omvat twee fasen; de fase van de vaststelling van de verschuldigde belasting, meestal als heffing aangeduid, en de fase van de inning van de verschuldigde belasting. De vaststelling van de verschuldigde belasting geschiedt in de meeste gevallen door belastingplichtige zelf onder stelsels van voldoening op aangifte (zgn. self assessment) of afdracht op aangifte. Stelsels van "self assessment" of van afdracht op aangifte nemen niet weg dat een belangrijke taak van de Belastingdienst is te controleren of de belastingplichtigen hun verplichtingen met voldoende nauwkeurigheid en zorgvuldigheid hebben vastgesteld. Nadat het bedrag van de verschuldigde belasting (door belastingplichtige) is vastgesteld, moet het geïnd worden. Ook in die fase ligt het initiatief bij de belastingplichtige, die inmiddels ook belastingschuldige is geworden. Wanneer echter de belastingschuldige in gebreke blijft, dient de fiscus te beschikken over de mogelijkheden hem te dwingen aan zijn verplichtingen te voldoen. Het is met deze fase van de (dwang)invordering dat het onderhavige wetsvoorstel zich bezighoudt. Indien bij de heffing vastgestelde aanspraken van de fiscus op een bijdrage van de belastingschuldige aan de schatkist niet zouden kunnen worden verwezenlijkt, zou de belastingheffing illusoir worden. Het is derhalve van groot belang dat er regels bestaan die een adequate invordering waarborgen. De huidige invorderingsregelingen zoals neergelegd in de Wet van 3 april 1869 No. 23 en de daarop gebaseerde Beschikking van 5 juni 1953 No. 4575 - zijn van een eerbiedwaardige ouderdom. De regelingen zijn dan ook op verschillende punten verouderd. Alle reden om een nieuwe Invorderingswet in te voeren.

Behalve in de Invorderingswet waren ook in de Scheepvaartwet (G.B. 1939 no. 30) en in de Wet Accijns Gedistilleerd (G.B. 1891 no. 2), de Wet Accijns Alcoholvrije dranken (S.B. 1994 no. 58) en de Wet Accijns Tabaksproducten (G.B. 1967 no. 84) bepalingen opgenomen met betrekking tot de invordering van respectievelijk invoerrechten en accijnzen die gebaseerd zijn op de eerder genoemde Invorderingswet van 1869. Ook de Wet Bieraccijns 1954 (G.B. 1954-16) kent een bepaling ter zake van invordering. De bepalingen van de Scheepvaartwet worden overgebracht naar de Algemene Douanewet die thans voor goedkeuring is ingediend. Omwille van eenheid van wetgeving zijn de invorderingsbepalingen geldende voor de invoerrechten en accijnzen overgebracht naar de nieuwe Invorderingswet. Ook deze bepalingen zijn aangepast aan de huidige tijd.

Tot slot zijn ook in diverse andere heffingswetten invorderingsbepalingen opgenomen, die met dit wetsvoorstel en de hierbij behorende Invoeringswet worden overgebracht naar de nieuwe Invorderingswet. Aldus wordt bereikt dat de invorderingsbepalingen in één wet terug te vinden zijn, hetgeen de toegankelijkheid, rechtseenheid en rechtszekerheid ten goede komt.

2. HET BELANG VAN EEN INVORDERINGSWET

Bij het ontwerpen van het thans voorliggende wetsvoorstel voor een nieuwe Invorderingswet is als uitgangspunt genomen dat de Staat, evenals iedere andere schuldeiser, moet kunnen beschikken over de bevoegdheden en de middelen die het burgerlijk recht biedt om een schuldenaar te dwingen zijn verplichtingen na te komen. Daarnaast is ook als uitgangspunt genomen dat de fiscus als schuldeiser een bijzondere positie inneemt. Deze positie noopt tot uitgebreidere bevoegdheden. Immers, de opbrengst uit belastingen is voor de Staat de belangrijkste bron van inkomen voor de financiering van de uitgaven. Bovendien leidt het niet voldoen aan zijn belastingverplichtingen door de ene belastingplichtige tot afwenteling van zijn bijdrage aan de openbare middelen op de overige belastingplichtigen die wel aan hun verplichtingen voldoen.

3. VERHOUDING TUSSEN CIVIELE EN FISCALE RECHTSVORDERING

De vraag is of uitgegaan moet worden van een "open" dan wel van een "gesloten" systeem bij de invordering van belastingen. Een gesloten systeem houdt in dat de ontvanger uitsluitend de middelen mag hanteren die hem expliciet (in de Invorderingswet) ter beschikking zijn gesteld. Een open systeem houdt in dat de ontvanger alle bevoegdheden heeft die een crediteur in het civiele recht ook heeft, maar dat hij daarenboven nog de beschikking heeft over de bijzondere bevoegdheden die zijn neergelegd in de Invorderingswet. Het belang is met name gelegen in het antwoord op de vraag of de ontvanger bevoegd is het faillissement van de belangsschuldige te verzoeken. Ook is in een gesloten systeem niet duidelijk of de ontvanger de actio pauliana (de mogelijkheid voor de schuldeiser om de nietigheid in te roepen van door de schuldenaar onverplicht verrichte rechtshandelingen, waardoor de schuldeisers worden benadeeld; artikel 1362 Burgerlijk Wetboek) kan toepassen, en of hij cessies tot zekerheid kan bedingen en ontvangen of andere zekerheden mag accepteren zoals hypotheeken en bankgaranties.

Voor het open systeem is gekozen omdat een gesloten systeem ertoe zou leiden dat de fiscus bij een gewone schuldeiser ten achter komt te staan. Dit ondanks de aan de ontvanger gegeven extra bevoegdheden. Met de invoering van een open systeem worden de onzekerheden zoals eerder beschreven weggenomen. Het staat nu buiten kijf dat de ontvanger de genoemde bevoegdheden heeft.

4. INWERKINGTREDDING EN OVERGANGSBEPALINGEN INVORDERINGSWET

Gestreefd wordt naar inwerkingtreding tezamen met de andere formele belastingwetten: Algemene Wet Belastingen, Algemene Douanewet, Kostenwet Invordering Belastingen en Wet Rechtspraak Belastingzaken. Verder dient ook de daarmee verband houdende Invoeringswet kracht van wet te krijgen. Gelet op de nauwe samenhang tussen deze wetten, dienen deze op hetzelfde tijdstip in werking te treden.

De inwerkingtreding van de Invorderingswet brengt mee dat andere wetten moeten worden gewijzigd, hetzij omdat deze wetten eigen invorderingsbepalingen bevatten die in gevolge dit voorstel naar de Invorderingswet worden overgebracht, hetzij omdat die wetten in enige vorm verwijzen naar de wet van anderhalve eeuw oud. Het overgangsrecht zal in de Invoeringswet

worden ondergebracht.

5. OVERZICHT VAN HET WETSVOORSTEL

In hoofdstuk I zijn de algemene bepalingen opgenomen. In de eerste plaats wordt daarin de reikwijdte van de voorgestelde Invorderingswet aangegeven. Zij is van toepassing op de invordering van alle door de staat geheven belastingen alsmede van de rechten bij in- en uitvoer als bedoeld in de Douanewet. De wet ziet niet alleen op de invordering van de belastingbedragen zelf, maar ook met de daarmee samenhangende boete, heffingsrente en kosten van ambtelijke werkzaamheden. Ook ziet de invordering op de kosten van invordering en de invorderingsrente.

Voorts is een lijst met begripsbepalingen opgenomen die betrekking hebben op termen die regelmatig in de wet voorkomen. Verder is uitdrukkelijk bepaald dat de ontvanger de autoriteit is, die belast is met de invordering van door de staat geheven belastingen. Daartoe beschikt hij, naast de bijzondere bevoegdheden die in dit voorstel nader zijn geregeld, ook over de bevoegdheden die iedere andere gewone schuldeiser ter beschikking staan op grond van het civiele recht. Ook worden in dit hoofdstuk de positie van de belastingdeurwaarder en zijn taak bij de invordering geregeld. Tenslotte zijn nog bepalingen opgenomen met betrekking tot de toerekening van betalingen.

In hoofdstuk II zijn de bepalingen opgenomen die het begin van de invordering van een belastingaanslag regelen. De inspecteur stelt het bedrag van de belastingaanslag vast en maakt ter zake daarvan een aanslagbiljet op. Daarmee wordt de uit de wet voortvloeiende materiële belastingschuld geformaliseerd. Voor de belastingen die op aangifte dienen te worden voldaan of afgedragen – zoals de inkomstenbelasting, loonbelasting en BTW – geldt intussen dat de belastingschuld in eerste instantie komt vast te staan door de aangifte die de belastingplichtige indient. Op dat moment ontstaat de verplichting tot betaling van het aangegeven bedrag. Voor de belastingen die worden geheven door het opleggen van de aanslag – zoals de vermogensbelasting en de huurwaardebelasting – ontstaat de verplichting tot betaling door het ter post bezorgen of uitreiken van het voor de belastingschuldige bestemde aanslagbiljet. Na ontvangst van het aanslagbiljet wordt de belastingschuldige in de gelegenheid gesteld de belastingaanslag in een of meer termijnen te betalen. Er kunnen zich echter bijzondere situaties voordoen, waarin de ontvanger voor het verstrijken van een termijn reeds tot invordering kan overgaan. Het gaat hier om nader omschreven situaties waarin objecten waarop de belastingschuld kan worden verhaald, dreigen te verdwijnen.

Hoofdstuk III heeft betrekking op de handelingen van de ontvanger en de belastingdeurwaarder in het geval dat een belastingschuldige zijn belastingaanslag niet of niet binnen de gestelde termijn(en) betaalt. Bij niet tijdige betaling zendt de ontvanger de belastingschuldige een aanmaning om het openstaande belastingbedrag alsnog binnen tien dagen na de dagtekening van de aanmaning te voldoen. Indien ook hieraan niet voldaan wordt, vaardigt de ontvanger een dwangbevel uit dat meebrengt het recht de roerende en onroerende goederen van de belastingschuldige zonder een vonnis van de rechter uit te winnen. In situaties waarin verhaalsobjecten dreigen te verdwijnen, wordt van deze algemene regeling afgeweken. De belastingschuldige heeft de mogelijkheid tegen de tenuitvoerlegging van het dwangbevel in verzet te komen bij de burgerlijke rechter.

Een derde die bepaalde betalingen aan de belastingschuldige verschuldigd is, is op vordering van de ontvanger verplicht die betalingen aan de ontvanger af te dragen voor betaling van openstaande belastingaanslagen van zijn crediteur, de belastingschuldige. Het betreft hier een vereenvoudigde vorm van derdenbeslag, waar echter de rechter niet aan te pas komt. Ook hier is verzet mogelijk. Tot slot is als uiterste dwangmiddel de lijfswang opgenomen.

Hoofdstuk IV bestaat uit vier afdelingen, waarin onderwerpen worden geregeld die enerzijds betrekking hebben op versterking van de positie van de fiscus als schuldeiser ten opzichte van de overige crediteuren en die anderzijds de rechtsbescherming van de belastingschuldige betreffen. Het gaat daarbij om de bijzondere verhaalsrechten van de fiscus (afdeling 1), bepalingen over benadeling van de ontvanger door schuldeisers (Pauliana, afdeling 2), een bijzondere regeling van verrekening ten behoeve van de ontvanger (afdeling 3) en de mogelijkheid van uitstel van betaling dan wel kwijtschelding en een bepaling inzake verjaring (afdeling 4).

In Hoofdstuk V wordt geregeld dat in bepaalde gevallen aan belastingschuldige invorderingsrente in rekening wordt gebracht. Dit gebeurt indien na afloop van de betalingstermijn een belastingaanslag nog geheel of gedeeltelijk openstaat. Indien de ontvanger een aan de belastingplichtige uit te betalen bedrag niet binnen zes weken uitbetaalt of verrekent, wordt aan de belastingplichtige invorderingsrente vergoed.

Hoofdstuk VI is ingedeeld in drie afdelingen waarin de verschillende aspecten zijn ondergebracht van de aansprakelijkheid voor de belastingschulden van andere personen. In de eerste afdeling wordt een opsomming gegeven van de personen en de lichamen die aansprakelijk zijn voor de belastingschuld van een ander. De tweede afdeling bevat formele bepalingen met betrekking tot de wijze van aansprakelijkstelling, de rechtsbescherming van de aansprakelijkgestelde en de wijze waarop een aansprakelijkgestelde tot betaling kan worden gedwongen. De derde afdeling bevat een bijzondere regeling voor het verhaal door de aansprakelijkgestelde op de belastingschuldige.

In hoofdstukken VII en VIII wordt aan de ontvanger de door middel van strafbepalingen gesanctioneerde bevoegdheid gegeven om gegevens en inlichtingen en inzage van boeken, bescheiden en andere gegevensdragers te verlangen die voor de invordering van belang kunnen zijn.

In hoofdstuk IX worden een tweetal onderwerpen van uiteenlopend karakter geregeld. In de eerste plaats is dat de geheimhoudingsverplichting die voor iedereen geldt die werkzaam is bij de uitvoering van de Invorderingswet. Vervolgens is een bepaling opgenomen, die de minister van Financiën en Planning de bevoegdheid verleent bij beschikking nadere (administratief-technische) regels ter uitvoering van de Invorderingswet te stellen.

Tot slot wordt in hoofdstuk X de inwerkingtreding en de citeertitel aangegeven.

6. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Hoofdstuk I. Algemene bepalingen

Artikel 1

In dit artikel wordt aan een aantal begripsbepalingen een wettelijke inhoud gegeven. In het eerste lid, onder g, is het begrip belasting omschreven. Blijkens die omschrijving worden onder ‘belastingen’ verstaan alle heffingen als bedoeld in artikel 1, lid 4 van de Algemene Wet Belastingen, de rechten bij invoer en rechten bij uitvoer als bedoeld in de Algemene Douanewet, accijnzen, alsmede enige andere door de overheid geheven belasting. In artikel 1, lid 4 van de Algemene Wet Belastingen zijn genoemd de inkomstenbelasting, loonbelasting, dividendbelasting, belasting over de toegevoegde waarde (BTW), vermogensbelasting, huurwaardebelasting, casinobelasting, loterijbelasting en de premies als bedoeld in de Wet Algemene Oudedagsvoorziening. De Invorderingswet is daarop dus van toepassing.

Met het begrip ‘rente’ wordt bedoeld op de in artikel 30 bedoelde invorderingsrente (lid 1, onder h). Het begrip belastingdeurwaarder is zodanig aangepast dat alleen de belastingambtenaren als deurwaarder worden aanvaard en die als zodanig door de minister zijn aangewezen (lid 1, onder c). Met de term belastingschuldige wordt bedoeld op degene te wiens naam de belastingaanslag is gesteld (lid 1, onder j). Verder komen diverse bepalingen voor die betrekking hebben op de loonbelasting, waarbij de begrippen werknemer en inhoudingsplichtige een rol spelen. Om duidelijk te maken dat deze begrippen dezelfde inhoud hebben als de overeenkomstige begrippen in de Wet Loonbelasting 1981 is ter zake een afzonderlijke begripsbepaling opgenomen (lid 1, onder i).

De belastingaanslag is een verzamelbegrip voor de voorlopige aanslag, de (primitieve) aanslag, de navorderings- en naheffingsaanslag, alsmede de uitnodiging tot betaling (lid 1, j). De betekenis van de belastingaanslag is dat hij een opdracht aan de ontvanger bevat om de belastingschuld in te vorderen en de verplichting van de belastingschuldige om de aanslag te betalen. Met het begrip ‘kosten’ wordt bedoeld op de kosten van invordering, zoals aanmaningskosten en kosten voor uitvaardiging van een dwangbevel (lid 1, o).

Voor de toepassing van de Invorderingswet worden administratieve boetes, de in rekening gebrachte heffingsrente, de kosten van ambtelijke werkzaamheden, de invorderingskosten en de invorderingsrente mede onder de term belastingen gebracht (lid 2, onder g). Dit gebeurt om buiten twijfel te stellen dat ook voor de inning van die bedragen de bepalingen van deze wet gelden.

Een teruggaaf van belasting valt ook onder het bereik van deze wet (lid 2, onder b). Dit is bijvoorbeeld van belang voor de regeling inzake de verrekening van openstaande belastingaanslagen met teruggaven van belasting. Bovendien blijkt uit deze bepaling dat het de ontvanger is die bevoegd is tot en aangesproken kan worden over een teruggaaf.

Voor de toepassing van de Invorderingswet wordt een beschikking inzake een boete gelijk

gesteld met een belastingaanslag in de desbetreffende belasting (lid 2, onder c). Daardoor staat buiten twijfel dat voor een dergelijke beschikking dezelfde regels gelden met betrekking tot de invordering en voorrang.

Artikel 2

In dit artikel wordt tot uiting gebracht dat de wet van toepassing is op alle belastingen die door de Staat worden geheven. Het begrip 'belastingen' is nader omschreven in artikel 2, lid 1, onder a.

Artikel 3

De ontvanger is belast met de invordering van alle door de Staat geheven belastingen (lid 1). Aan deze bepaling ontleent de ontvanger dus zijn bevoegdheid tot invordering.

In lid 2 is neergelegd dat de nieuwe Invorderingswet een "open systeem" kent. Daarmee wordt tot uitdrukking gebracht dat de ontvanger dezelfde bevoegdheden kan uitoefenen als de wet aan iedere gewone schuldeiser toekent. In dit verband wordt verwezen naar hoofdstuk 3 van het algemene gedeelte van deze memorie, waarin nader is ingegaan op de noodzaak van het "open systeem" bij de invordering van staatsbelastingen.

Lid 3 geeft een algemene voorziening en is bedoeld om ondubbelzinnig te laten uitkomen dat de ontvanger in de uitoefening van zijn taak in rechte kan optreden en kan worden gedagvaard. In geschillen waarbij de ontvanger is betrokken, zouden, bij gebreke aan zulk een bepaling, problemen kunnen rijzen omtrent de vraag wie moet worden gedagvaard, de Staat of de ontvanger. Uitgangspunt is dat slechts de Ontvanger de bevoegde instantie is in het invorderingsproces. Uit deze bepaling vloeit ook voort dat de ontvanger niet persoonlijk kan worden aangesproken voor hetgeen hij in zijn functie heeft verricht.

Artikel 4

Gelet op de massaliteit van de aan de dwanginvordering verbonden werkzaamheden is het noodzakelijk dat de ontvanger voor het betekenen van dwangbevelen en andere exploiten en voor het leggen van beslag kan beschikken over eigen daarin gespecialiseerd personeel: de belastingdeurwaarders. Dit artikel strekt ertoe de bevoegdheid van de belastingdeurwaarder vast te leggen. Daarnaast kan het noodzakelijk zijn in bijzondere gevallen gebruik te maken van de zogenaamde gerechtsdeurwaarder. De term "mede" is bedoeld om die mogelijkheid vast te leggen. De inzet van een gerechtsdeurwaarder dient beperkt te blijven tot bijzondere gevallen. Een zo een bijzonder geval kan zijn de situatie waarin er sprake is van een staking van de belastingdeurwaarders. Een gerechtsdeurwaarder is echter alleen bevoegd na een daartoe strekkende opdracht van een ontvanger.

Artikel 5

Indien ter zake van een belastingaanslag invorderingsrente en vervolgingskosten zijn verschuldigd, rijst de vraag op welke wijze een betaling van minder dan het in totaal verschuldigde bedrag moet worden afgeboekt. Lid 1 schrijft voor dat de toerekening van

betalingen achtereenvolgens geschiedt aan de kosten, de rente en de belastingaanslag. Met deze volgorde wordt bereikt dat de schulden van de belastingschuldige, die het verst verwijderd staan van de oorspronkelijke belastingschuld het eerst worden afgeboekt bij betaling op een belastingaanslag, waardoor de oorspronkelijke belastingschuld tot en met de laatste betaling de zichtbare schuld is die wordt ingevorderd.

Het tweede lid bevat een toerekeningregel met betrekking tot belastingaanslagen. Een betaling op een belastingaanslag dient naar evenredigheid te worden toegerekend aan de samengestelde delen. Deze bepaling is opgenomen met het oog op de situatie waarin een aansprakelijk gestelde niet voor de met een belastingaanslag samenhangende boete aansprakelijk kan worden gesteld. Wanneer op een dergelijke belastingaanslag een gedeelte is betaald, staat voor afboeking ingevolge het tweede lid vast welke bedragen aan enkelvoudige belasting en aan de boete nog openstaan ingeval daarna iemand alleen voor de belastingschuld in enge zin aansprakelijk wordt gesteld. Indien in een dergelijk geval een betaling door de aansprakelijk gestelde plaatsvindt, wordt die betaling in afwijking in zoverre van dit artikel, lid 2, alleen toegerekend aan de elementen waarop de aansprakelijkheid betrekking heeft.

Indien een belastingschuldige een betaling doet en daarbij aangeeft welke belastingaanslag het betreft, wordt die betaling afgeboekt op de desbetreffende belastingaanslag. Geeft een belastingschuldige bij een betaling geen bestemming aan, dan zal in beginsel afboeking plaatsvinden op de oudste openstaande belastingaanslag.

Hoofdstuk II. Invordering in eerste aanleg

Artikel 6

In lid 1 wordt aangegeven op welke wijze de belastingaanslag aan de belastingschuldige wordt bekendgemaakt: door toezending of uitreiking van het voor die belastingschuldige bestemde aanslagbiljet. De toezending of de uitreiking vormt de eerste daad van invordering. Het begrip 'toezending' dient ruim te worden opgevat. Onder toezending dient niet alleen verzending per post, al dan niet aangetekend, maar ook verzending langs elektronische weg te worden verstaan.

Als de belastingschuldige geen natuurlijke persoon is en niet langer bestaat, is bekendmaking niet mogelijk en gaat de betalingstermijn niet lopen. Als gevolg daarvan kan de ontvanger geen invorderingsmaatregelen nemen. Lid 2 moet dit probleem oplossen. Dit lid voorziet in een alternatieve wijze van bekendmaken van belastingaanslagen aan (vermoedelijk) niet langer bestaande rechtspersonen, door toezending of uitreiking aan de laatste bestuurders, aandeelhouders en vereffenaars van de belastingschuldige waaronder de curator, voor zover die redelijkerwijs bij de ontvanger bekend kunnen zijn.

Het derde lid bepaalt dat een belastingaanslag door de belastingschuldige - degene te wiens naam de belastingaanslag is gesteld - in zijn geheel is verschuldigd. Deze bepaling is met name van belang voor de situatie waarin op het aanslagbiljet meer dan een naam voorkomt. Het gaat hier bijvoorbeeld om de situatie waarin twee inhoudingsplichtigen gezamenlijk een werknemer in dienst hebben - twee onafhankelijke artsen die samen een assistent hebben - en dus beiden inhoudingsplichtig zijn. Bij nalatigheid om de ingehouden loonbelasting af te dragen kan dan een naheffingsaanslag ten name van beide artsen worden opgelegd. Ingevolge het hier bepaalde is elke van beiden die aanslag in zijn geheel verschuldigd.

Artikel 7

Dit artikel bevat de regeling betreffende de betalingstermijnen waarbinnen belastingaanslagen moeten worden betaald. Daarbij hebben onder meer de volgende overwegingen een rol gespeeld:

- het pay-as-you-earn-beginsel: zoveel mogelijk heffen op het moment dat het inkomen verdiend wordt, verwezen wordt naar lid 1;
- het belang van de belastingschuldige dat hem enige tijd moet worden gegund om liquide middelen vrij te maken om de belastingaanslag te kunnen betalen;
- het belang van de Staat dat inhoudt dat belastingaanslagen zo snel mogelijk worden betaald;
- de rente die de Staat derft bij te lange betalingstermijnen met een overeenkomstig rentevoordeel voor de belastingschuldigen;
- het risico dat de Staat - evenals iedere andere schuldeiser - in het algemeen loopt bij het incasseren van zijn vordering, welk risico groter wordt naarmate de betalingstermijnen langer zijn.

Natuurlijk zijn hiermee niet alle overwegingen weergegeven. Uit deze overwegingen kan ook niet zonder meer een bepaalde betalingstermijn worden afgeleid. Wel menen wij dat de genoemde overwegingen duiden op een niet al te lange termijn. De hiervoor weergegeven overwegingen gelden in verschillende mate voor de verschillende belastingen. Voor een periodieke belasting als de inkomstenbelasting is een zeer belangrijke overweging de heffing zoveel mogelijk gelijk

te laten lopen met het genieten van het inkomen. in de meeste gevallen wordt dit reeds bereikt door het stelsel van voldoening op aangifte. Ook in dat stelsel kan het echter nodig zijn een belastingaanslag op te leggen, bijvoorbeeld als de belastingplichtige op enig moment in gebreke blijft bij de voldoening overeenkomstig de aangifte.

In de in lid 2 bedoelde situaties van naheffing en navordering bedraagt de betaaltermijn veertien dagen. Het betreft onder meer naheffingsaanslagen in de loonbelasting, de BTW, de loterijbelasting en de dividendbelasting. De reden om deze korte termijn aan te houden is drieërlei:

- bij de eerstgenoemde belastingen gaat het om belastinggelden die de inhoudingsplichtige van derden heeft ingehouden of die de belastingplichtige aan derden in rekening heeft gebracht;
- de door de belastingplichtige aan derden in rekening gebrachte belastinggelden en de ter beschikking van de inhoudingsplichtige staande belastinggelden die van derden zijn ingehouden moeten eerst na afloop van het aangiftetijdvak aan de ontvanger worden betaald;
- bij regelmatig niet tijdig betalen op aangifte ontstaat een cumulatie van achterstallige belastingschulden, die verder zullen oplopen naarmate de betalingstermijn waarbinnen een naheffingsaanslag moet worden betaald, langer is.

Ook voor de navorderingsaanslag geldt deze korte termijn. Het opleggen van een navorderingsaanslag vindt doorgaans plaats geruime tijd na het ontstaan van de belastingverplichting.

In het derde lid is een aparte termijn bepaald voor de uitnodiging tot betaling. Uitgangspunt dient te zijn dat belastingschuldige pas zijn goederen krijgt indien er betaald is.

Tot slot is in het vierde lid van dit artikel bepaald dat door de indiening van het bezwaar - of beroepsschrift de verplichting tot betaling niet wordt geschorst. Dit onderdeel is vooral bedoeld om te voorkomen dat belastingschuldigen ongemotiveerd in bezwaar of beroep zouden komen met de uitsluitende bedoeling uitstel van betaling te verkrijgen. Uiteraard dient het wel beleid te zijn dat in individuele gevallen uitstel verleend wordt gedurende de tijd waarin op het bezwaar- of beroepsschrift nog geen beslissing is genomen en voor onverhaalbaarheid van de schuld niet behoeft te worden gevreesd.

Artikel 8

Een regeling voor de onmiddellijke en volledige invorderbaarheid was reeds opgenomen in de wet van 1869 (G.B. 1937 no. 143) en de Beschikking (GB. 1953 no. 71, zoals laatstelijk gewijzigd bij GB. 1966 no. 73). Het fenomeen is dus niet nieuw, terwijl ook in de Inkomstenbelasting een overeenkomstige bepaling voorkwam. Het stellen van betalingstermijnen in het vorige artikel is afgestemd op normale situaties, waarbij als uitgangspunt geldt dat ook daadwerkelijk binnen de gestelde termijnen wordt betaald. Er kunnen zich echter bijzondere situaties voordoen, waarin een of meer van die overwegingen niet meer opgaan, of waarin die overwegingen moeten wijken teneinde te voorkomen dat de invordering illusoir zou worden. In dit artikel is een limitatieve opsomming gegeven van situaties waarin de ontvanger met doorbreking van de in artikel 7 voorgeschreven betalingstermijnen een belastingaanslag dadelijk en ineens en tot het volle bedrag kan invorderen. Dit artikel ziet op de volgende situaties:

- a. De belastingschuldige is in staat van faillissement verklaard.
In deze situatie is er geen reden meer voor het toekennen van een betalingstermijn. De toestand van de belastingschuldige is immers zo geworden dat hij heeft opgehouden te betalen. Zodra het faillissement bij de ontvanger bekend is, zal hij onmiddellijk de openstaande belastingschuld van de gefailleerde ter verificatie bij de curator in het faillissement kunnen melden en is de schuld vanwege onmiddellijke opeisbaarheid voor invordering vatbaar.
- b. De ontvanger maakt aannemelijk dat er gegronde vrees bestaat dat goederen van belastingschuldige zullen worden verduisterd. In deze situatie moet de ontvanger snel handelen, opdat wordt voorkomen dat verhaalsmogelijkheden op die wijze verdwijnen. Het begrip 'verduisteren' moet op dezelfde wijze uitgelegd worden als in artikel 591 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, waarin het conservatoire beslag op goederen van de schuldenaar wordt behandeld. De ontvanger zal zich, alvorens een beroep te doen op de onderhavige bepaling, moeten afvragen:
- of inderdaad redelijkerwijze te verwachten is dat de belastingschuldige goederen zal verduisteren;
 - of te verwachten is dat de verduistering zal geschieden in een mate dat daardoor de invorderbaarheid van de belastingaanslag in ernstig gevaar zal komen;
 - op welke bepaalde feiten en omstandigheden die verwachtingen zijn gebaseerd. Opgemerkt wordt nog dat de onderwerpelijke bepaling uitsluitend ziet op vrees voor verduistering van de goederen van de belastingschuldige zelf en niet op vrees voor verduistering van zogenaamde 'bodemgoederen' in de zin van artikel 20, lid 3.
- c. De belastingschuldige wil Suriname metterwoon verlaten dan wel zijn plaats van vestiging overbrengen naar een plaats buiten Suriname. Hier moet de ontvanger ook snel kunnen handelen. Immers ook roerende goederen kunnen het land verlaten of worden verkocht. Doet dit feit zich niet voor, dus blijven er voldoende verhaalsmogelijkheden binnen de Staat over, dan zal de ontvanger niet versneld invorderen maar de termijn van artikel 7 in acht blijven nemen.
- d. De belastingschuldige woont of is gevestigd buiten Suriname of heeft in Suriname geen vaste woonplaats of plaats van vestiging en de ontvanger maakt aannemelijk dat er gegronde vrees bestaat dat de belastingschuld niet kan worden verhaald. In deze situaties moet de ontvanger de invordering onmiddellijk kunnen aanvangen, teneinde nog aanwezige verhaalsmiddelen aan te wenden ter voldoening van de belastingschuld. De gegronde vrees kan ontstaan op het moment dat de buiten Suriname wonende belastingschuldige zijn roerende en onroerende goederen hier te lande zal gaan verkopen. Het enkele feit dat de belastingschuldige buiten Suriname woont of is gevestigd is dus op zichzelf geen reden voor de ontvanger belastingaanslagen op grond van deze bepaling dadelijk en tot het volle bedrag in te vorderen.
- e. De goederen waarop een belastingschuld van de belastingschuldige kan worden verhaald, zijn voor zijn belastingschuld in beslag genomen. Het gaat hierbij om beslaglegging door de ontvanger. Het feit dat hij beslag heeft gelegd, geeft aan dat de belastingschuldige betalingsproblemen heeft. Een efficiënt invorderingsbeleid brengt mee, dat, indien beslag is gelegd voor een bepaalde belastingaanslag en tijdens de duur van dat beslag nieuwe belastingaanslagen worden opgelegd, die nieuwe aanslagen terstond en tot het volle bedrag

invorderbaar moeten zijn.

Ook de belastingschuldige kan "profijt" van deze handelwijze hebben. Het ligt immers voor de hand, indien reeds beslag ligt voor een bepaalde belastingaanslag, de nieuw opgekomen belastingaanslagen bij het reeds gelegde beslag te betrekken, met name door vergelijkend beslag te leggen (artikel 332 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering). Aldus wordt voorkomen dat een belastingschuldige wiens (oude) belastingaanslag uit de opbrengst van een verkoop van voor die aanslag in beslag genomen goederen is voldaan, na korte tijd wederom geconfronteerd zou worden met een beslaglegging voor - nieuwe, doch ten tijde van de eerdere beslaglegging bekende - belastingaanslagen, met alle ongemakken en kosten van dien. Wij wijzen er voorts op dat de in dit onderdeel bedoelde goederen tevens zogenaamde 'bodengoederen' bedoeld in artikel 20, lid 3, kunnen zijn, echter kan deze bepaling niet toegepast worden ten aanzien van een belastingschuldige onder wie beslag is gelegd voor de belastingschuld van een ander.

- f. In dit onderdeel gaat het niet om invorderingsmaatregelen getroffen door de ontvanger, maar om acties van andere schuldeisers van de belastingschuldige. Omdat een beslag niet gepubliceerd wordt, is in dit geval niet de beslaglegging de omstandigheid die tot onmiddellijke invorderbaarheid leidt maar de verkoop ingevolge het beslag. In tegenstelling tot de beslaglegging wordt de verkoop van de in beslag genomen goederen wel openbaar gemaakt, zodat de ontvanger maatregelen kan nemen. De mogelijkheden van de ontvanger zijn bijvoorbeeld verzet tegen afgifte van de kooppenningen of het leggen van een vergelijkend beslag.
- g. Ingevolge artikel 17 heeft de ontvanger de bevoegdheid zogenaamd vereenvoudigd derden beslag te leggen. Het gaat hier om bepaalde in artikel 17 nader omschreven categorieën derden aan wie de ontvanger een vordering kan doen om hetgeen die derden aan de belastingschuldige verschuldigd zijn of ten behoeve van hem onder zich hebben, aan te wenden voor de betaling van een belastingschuld van die belastingschuldige. Een en ander is vergelijkbaar met onderdeel e van dit artikel. Verwezen wordt dan ook naar de toelichting op dat onderdeel.
- h. De belastingaanslag is opgelegd in verband met het niet of slechts gedeeltelijk betalen van de belasting als gevolg van opzet. Het betreft hier belastingaanslagen welke het resultaat zijn van een ingestelde controle. Bij de betreffende controle is gebleken dat van opzet (fraude) sprake is geweest. Er is dan geen enkele reden de termijnen van artikel 7 aan te houden. Overigens kan er ter zake van de boete geen onverwijlde navordering plaatsvinden.
- i. Er is een belastingaanslag opgelegd in verband met het niet voldoen aan de door de inspecteur gestelde eis tot verhoging van de gestelde zekerheid. Deze zekerheid dient tot verhaal van verschuldigde invoerheffingen voor bij voorbeeld in entrepot opgeslagen goederen, welke in het vrije verkeer worden gebracht.

Hoofdstuk III. Dwanginvordering

Artikel 9

Dit artikel is het eerste artikel in het hoofdstuk waarin geregeld is op welke wijze de ontvanger en de belastingdeurwaarder dienen te handelen in het geval waarin een belastingschuldige zijn belastingaanslag niet of niet binnen de gestelde termijn(en) betaalt.

Indien belastingaanslagen - waaronder naheffingsaanslagen loonbelasting, BTW en inkomstenbelasting - niet tijdig betaald worden, zendt de ontvanger een aanmaning. Deze aanmaning kan ook op elektronische wijze worden verzonden.

Een aanmaning heeft ten doel de belastingschuldige te herinneren aan een openstaande belastingschuld en hem te waarschuwen voor de gevolgen die intreden wanneer die schuld niet op korte termijn wordt voldaan. Daarmee wordt bevorderd dat vergaande invorderingsmaatregelen, waaraan voor de schuldenaar aanzienlijke kosten kunnen zijn verbonden, eerst worden getroffen indien kan worden aangenomen dat de schuldenaar weigerachtig is te betalen.

De aanmaning moet worden gezien als een uitnodiging om alsnog binnen veertien dagen na de dagtekening van de aanmaning te betalen, onder mededeling dat de betaling anders door de middelen bij de wet bepaald zal worden afgedwongen. Onder de middelen bij de wet bepaald worden niet alleen begrepen de middelen van deze nieuwe Invorderingswet, doch ook de middelen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Aan een aanmaning zijn kosten verbonden volgens de tarieven van de Kostenwet Invordering Belastingen.

De aanmaning is dus, indien de belastingschuldige ook dan nog niet uit eigen beweging betaalt, slechts het begin tot verdergaande maatregelen. Zij is de inleiding tot de dwanginvordering.

In de tweede volzin wordt uitdrukkelijk geregeld dat ingeval wordt verzuimd te betalen op meer dan een belastingaanslag, ter zake van al die aanslagen slechts één aanmaning behoeft te worden verzonden.

Artikel 10

Indien de belastingschuldige de belastingaanslag niet binnen de in de aanmaning vermelde termijn van veertien dagen voldoet, zal hij daartoe door de middelen bij de wet bepaald worden gedwongen. Door de ontvanger de bevoegdheid te verlenen zelf een dwangbevel uit te vaardigen dat de functie van een executoriale titel vervult, wordt voorkomen dat in de vele door de ontvanger in te stellen vervolgingen de omslachtige en kostbare weg van verkrijging van een executoriale titel volgens het Burgerlijk recht zou moeten worden bewandeld. Het dwangbevel heeft dus de functie van een executoriale titel met dezelfde gevolgen als die welke de artikelen 305 en volgende van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering verbinden aan vonnissen en authentieke akten. Het vormt de basis voor onder meer beslag en executoriale verkoop met toepassing van de regels ter zake van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. De tweede

volzin is ingegeven door efficiency-overwegingen.

Vermelding van de kosten van de aanmaning, de kosten van het dwangbevel en de rente in het dwangbevel zelf, is voorgeschreven om de ontvanger een executoriale titel te verschaffen. Het niet vermelden van de kosten op het dwangbevel heeft tot gevolg dat een executoriale titel voor de invordering ervan ontbreekt. De ontvanger zal dan de (dwang)invordering van de kosten separaat ter hand moeten nemen.

Het dwangbevel zal de essentiële gegevens moeten bevatten die het geschikt maken om te kunnen dienen als executoriale titel. Dat zijn de naam, het adres en het Fiscaal Identificatie Nummer van de belastingschuldige, de soort belasting en het bedrag aan belasting dat wordt ingevorderd.

Overigens is de ontvanger niet verplicht in alle gevallen bij de invordering gebruik te maken van zijn recht om een dwangbevel uit te vaardigen teneinde de goederen van de belastingschuldige zonder vonnis aan te tasten. Ook zonder dwangbevel kan de ontvanger trachten een belastingaanslag in te vorderen. Denk bijvoorbeeld in dit verband aan de mogelijkheid van de ontvanger een belastingaanslag zonder dwangbevel in te vordering in het kader van een faillissement.

Artikel 11

In het burgerlijk recht kan een executoriale titel pas als titel voor verhaal op het vermogen van de schuldenaar dienen, nadat die titel door de deurwaarder is betekend. Ook hier is voor opzet gekozen. In dit verband wordt erop gewezen dat het niet de ontvanger is die de dwangbevelen betekent. De belastingdeurwaarder is de daartoe aangewezen functionaris, zij het dat hij alleen kan betekenen na daartoe opdracht van de ontvanger te hebben ontvangen.

Onder het begrip 'betekenen' moet worden verstaan het ambtelijk ter kennis van de belastingschuldige brengen van de inhoud van het dwangbevel met achterlating van een afschrift van het dwangbevel en een afschrift van de akte van betekening. De akte van betekening is het exploit of stuk dat de belastingdeurwaarder van deze ambtshandeling opmaakt.

Het dwangbevel vermeldt dat de belastingschuldige in verzet kan komen tegen de tenuitvoerlegging van een dwangbevel door de ontvanger te dagvaarden voor de burgerlijke rechter.

Artikel 12

Dit artikel bevat het kader op grond waarvan tenuitvoerlegging (executie) van een dwangbevel plaatsvindt. Die tenuitvoerlegging geschiedt overeenkomstig de regels van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering met betrekking tot de tenuitvoerlegging van vonnissen en authentieke akten zoals neergelegd in het tweede Boek van dat Wetboek. De tenuitvoerlegging vangt aan met het bevel tot betaling aan de belastingschuldige door de belastingdeurwaarder. Dit bevel houdt in een bevel om de in het dwangbevel vermelde belastingschuld binnen twee dagen te betalen. Als regel wordt dit bevel tegelijk gedaan met de betekening van het dwangbevel. Indien niet binnen twee dagen aan het bevel tot betaling wordt voldaan, wordt de tenuitvoerlegging van het dwangbevel voortgezet. Alsdan gaat de belastingdeurwaarder over tot

het leggen van beslag.

Overigens dient de belastingdeurwaarder bij de beslaglegging overeenkomstig de regels van de Burgerlijke Rechtsvordering een herhaald bevel tot betaling te doen alvorens daadwerkelijk beslag gelegd kan worden op roerende goederen. Indien niet alsnog betaald wordt, wordt de tenuitvoerlegging van het dwangbevel door beslaglegging voortgezet door verkoop van de in beslag genomen goederen door de belastingdeurwaarder ten einde de opbrengst van die verkoop aan te wenden voor voldoening van belastingschuld waarvoor beslag is gelegd. Het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering bevat hiertoe specifieke regels.

Artikel 13

In artikel 8 is een aantal specifieke gevallen opgenomen waarin de ontvanger geen rekening hoeft te houden met de in artikel 7 voorgeschreven betalingstermijn(en) en versneld met de invordering van een belastingaanslag kan beginnen. Dit artikel vormt daarop het logische vervolg. Ook in de dwanginvorderingsprocedure dient in gevallen als bedoeld in artikel 8 vertraging te worden voorkomen.

Een dwangbevel kan ingevolge dit artikel zonder aanmaning of met doorbreking van de veertiendagentermijn van een reeds verzonden aanmaning worden uitgevaardigd. Ingevolge onderdeel b kan een dwangbevel zonder bevel tot betaling of met doorbreking van de tweedagentermijn van een reeds gedaan bevel tot betaling worden ten uitvoer gelegd.

Artikel 14

Ingevolge artikel 7, eerste lid, is het mogelijk dat voor bepaalde belastingaanslagen meerdere betalingstermijnen gelden. Indien na het verstrijken van zo een termijn het daarmee corresponderende gedeelte van de belastingaanslag niet is betaald, kan de ontvanger met betrekking tot dat termijnbedrag dwanginvorderingsmaatregelen nemen. Dit artikel strekt ertoe dat, indien op grond van een dwangbevel dat is uitgevaardigd voor een termijnbedrag beslag wordt gelegd, op grond van datzelfde dwangbevel alle tot het tijdstip van beslaglegging vervallen termijnen van belastingaanslag in dat beslag kunnen worden betrokken. Met op het moment van beslaglegging invorderbare bedrag moet dan wel uit het dwangbevel kunnen worden opgemaakt.

Artikel 15

Een belastingschuldige die meent gegronde bezwaren tegen de tenuitvoerlegging van een dwangbevel te kunnen aanvoeren, kan daartoe in verzet komen. De vorm waarin het verzet aanhangig gemaakt moet worden is middels een dagvaarding. Uitdrukkelijk is bepaald dat de belastingschuldige als eiser optreedt en de ontvanger als gedaagde.

Het verzet schorst de aanvang of de voortzetting van de tenuitvoerlegging van het dwangbevel niet, tenzij de rechter aan het verzet schorsende werking verleent. Anders zou in de praktijk het middel van verzet eenvoudig kunnen worden gebruikt om de invordering te vertragen met nadelige gevolgen voor de Belastingdienst. Overigens wordt in de huidige Invorderingswet 1869 de invordering ook niet geschorst door indiening van een bezwaarschrift (zie artikel 5).

De eerste volzin van het vierde lid bepaalt dat het verzet niet kan zijn gegrond op het verweer

dat het aanslagbiljet of de aanmaning niet is ontvangen. Deze bepaling heeft de strekking weinig serieuze verzetacties uit te sluiten teneinde onnodige vertraging bij de tenuitvoerlegging van het dwangbevel te voorkomen. Opgemerkt wordt nog dat deze volzin geen betrekking heeft op de betekening van het dwangbevel.

De tweede volzin van het vierde lid bepaalt dat het verzet tegen de tenuitvoerlegging van een dwangbevel bovendien niet kan zijn gegrond op het verweer dat de belastingaanslag ten onrechte of tot een te hoog bedrag is vastgesteld. Deze bepaling is opgenomen om dubbele procedures over de hoogte van de belastingaanslag te voorkomen. Tegen aanslagen, navorderingaanslagen en naheffingsaanslagen staan immers reeds in de heffings sfeer rechtsmiddelen open. Deze rechtsmiddelen kunnen derhalve niet - of niet opnieuw - worden aangewend in een verzetsprocedure tegen de tenuitvoerlegging van het dwangbevel.

Er kunnen zich echter omstandigheden voordoen waarin de tenuitvoerlegging van een dwangbevel ter zake van een belastingaanslag die weliswaar in formele zin op de juiste wijze is vastgesteld, doch ten aanzien waarvan op zijn minst twijfel mogelijk is of die aanslag wel in belangrijke mate in overeenstemming is met de materiële belastingschuld, strijd oplevert met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Onder zulke omstandigheden had de ontvanger in redelijkheid niet tot de tenuitvoerlegging mogen overgaan. In dergelijke situaties kan wel verzet worden gedaan.

Voor alle duidelijkheid merken wij op dat de in dit artikel geregelde verzetsprocedure uitsluitend voor de belastingschuldige zelf geldt, alsmede ingevolge artikel 44 voor de aansprakelijk gestelde. Anderen dan de belastingschuldige of de aansprakelijkgestelde kunnen zich nimmer op grond van dit artikel tegen de tenuitvoerlegging verzetten. Deze derden kunnen alleen een verzetsprocedure aanspannen op grond van de regels van de Burgerlijke Rechtsvordering. Uiteraard kunnen derden ook ingevolge artikel 20 een beroepschrift richten tot de directeur. Dit neemt overigens niet weg dat onder omstandigheden de belastingschuldige (c.q. de aansprakelijkgestelde) in verzet kan komen op grond dat de ten laste van hem in beslag genomen goederen aan een ander in eigendom toebehoren.

Artikel 16

Indien beslag op roerende goederen wordt gelegd, moet een bewaarder over die goederen worden aangesteld (artikel 324 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering). De bewaarder is onder andere verplicht voor het behoud van de in beslag genomen goederen zorg te dragen als een goed huisvader, terwijl de beslaglegger verplicht is aan de bewaarder een bepaald loon te betalen.

Naar de regels van de Burgerlijke Rechtsvordering kan als bewaarder ook worden aangesteld degene tegen wie het beslag is gedaan, mits die persoon daarin bewilligt. Teneinde zoveel mogelijk op de kosten van bewaarloon te besparen - hetgeen in het belang is van de belastingschuldige - is in dit artikel aan de bevoegde ambtenaar de bevoegdheid toegekend de belastingschuldige zelf als bewaarder over zijn eigen goederen aan te stellen, ook indien hij daarin niet bewilligt.

Artikel 17

Dit artikel bevat een extra bevoegdheid van de ontvanger om op eenvoudige wijze belastingaanslagen van een belastingschuldige te verhalen op hetgeen een derde aan de belastingschuldige is verschuldigd of ten behoeve van die belastingschuldige onder zich heeft. Een dergelijke regeling bestond ook onder de oude regelgeving. Deze extra bevoegdheid is opgenomen uit efficiency-overwegingen om te voorkomen dat in een aantal in de praktijk vaak voorkomende gevallen de tijdrovende en kostbare weg van het executoriale derdenbeslag moet worden bewandeld. Zowel het executoriale derdenbeslag volgens het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering als de verhaalsregeling onder derden volgens dit artikel is erop gericht dat een schuldeiser zijn schuldvorderingen kan verhalen op hetgeen een derde aan een schuldenaar is verschuldigd of op hetgeen een derde ten behoeve van die schuldenaar onder zich heeft. De vordering is met name wat betreft haar werking ten aanzien van de beschikkingsbevoegdheid gelijk te stellen aan een executoriaal derdenbeslag. Het verschil tussen beide regelingen is echter dat het verhaal op grond van dit artikel op eenvoudiger wijze geschiedt dan het verhaal door middel van een executoriaal derdenbeslag, waarbij steeds de rechter betrokken is. Daarom kan deze regeling qua karakter worden gekenschetst als een vereenvoudigd derdenbeslag. De procedure verloopt buiten de rechter om.

Het eerste lid verplicht een derde op vordering van de ontvanger belastingaanslagen van een belastingschuldige te betalen indien die derde aan die belastingschuldige een in het eerste lid met name genoemde betaling is verschuldigd. Onder het begrip "derde" is mede begrepen een hier te lande gevestigd openbaar lichaam, zoals bijvoorbeeld een district.

Indien een gewone schuldeiser beslag legt op loon of een ambtelijke bezoldiging en dergelijke kan niet het gehele loon of de ambtelijke bezoldiging aan het beslag worden onderworpen. Daarvoor gelden beslagbeperkingen. De gedachte die heeft voorgezet bij de beslagverboden en beslagbeperkingen is dat degene die zijn noodzakelijke uitgaven uit de desbetreffende uitkeringen moet bekostigen, voor de lopende kosten van bestaan voldoende in handen moet krijgen. Deze beslagverboden en beslagbeperkingen dienen ook te gelden in die gevallen waarin de ontvanger een vordering doet op de voet van dit artikel. Daarom bepaalt het slot van het eerste lid dat een derde slechts tot betaling verplicht is voor zover een en ander vatbaar is voor beslag.

Op grond van het tweede lid is een huurder, een pachter, een curator in faillissement en een houder van penningen verplicht op vordering van de ontvanger de belastingaanslagen van een belastingschuldige te betalen uit de gelden die hij aan die belastingschuldige is verschuldigd of uit de gelden (curator) of de penningen die hij ten behoeve van die belastingschuldige onder zich heeft. Het gaat hier om twee groepen derden. De eerste groep betreft de huurders en de pachters die periodiek de verschuldigde huur of pacht aan de verhuurder/belastingschuldige, casu quo de verpachter/belastingschuldige moeten afdragen. De tweede groep betreft de curatoren in een faillissement en de houders van penningen.

Bij de eerste groep gaat het om gelden waarbij het karakter van inkomsten of opbrengsten op de voorgrond staat, waardoor deze op de vervaldatum opeisbaar en daardoor verschuldigd zijn geworden. In zoverre vertonen deze gelden overeenkomst met het loon en de andere betalingen bedoeld in het eerste lid.

Bij de tweede groep gaat het om gelden en penningen die primair het karakter van kapitaal of vermogen dragen en die bovendien ten behoeve van de belastingschuldige worden gehouden. Houders van penningen kunnen bijvoorbeeld zijn notarissen, rentmeesters, bewindvoerders en executeurs-testamentair. In dit verband merken wij op dat de ontvanger niet als een houder van penningen kan worden aangemerkt, omdat hij eventueel in geval van teruggaven gelden verschuldigd is aan de belastingschuldige en dus geen penningen van de belastingschuldige ten behoeve van hem onder zich heeft.

Zoals uit de tweede volzin van het tweede lid blijkt, kan de curator ook uit eigen beweging de belastingaanslagen van de belastingschuldige voldoen. Aldus wordt bereikt dat de curator onder wie een vordering door de ontvanger is gedaan, met de mededeling dat de fiscus zich in de faillissementsprocedure schikt en vooralsnog geen betaling eist, de mogelijkheid heeft de ontvanger uit eigen beweging te voldoen, teneinde een snelle vereenvoudigde afdoening van het faillissement te bewerkstelligen. Daarmee is een groot belang gemoeid. De mogelijkheid van een snelle vereenvoudigde afdoening van een faillissement leidt immers met name tot een verlichting van de werkdruk bij de rechterlijke macht. Aangezien voor de overige derden bedoeld in dit artikel dit aspect niet speelt, is voor hen niet een zodanige voorziening opgenomen.

Anders dan voor de vordering gedaan op grond van het eerste lid, geldt voor het doen van een vordering op grond van het tweede lid niet de beperking van het eerste lid "voor zover vatbaar voor beslag" ten aanzien van het verhaal op huren, pachten, gelden en penningen die de in het tweede lid bedoelde derden aan de belastingschuldige verschuldigd zijn of ten behoeve van de belastingschuldige onder zich hebben. De gevallen waarop het tweede lid ziet, duiden er in hun algemeenheid op dat belastingschuldige over enige vorm van vermogen of over additionele inkomsten beschikt. Er is dan geen reden om het doen van de vordering rekening te houden met de minimale kosten van het bestaan, behoudens in de faillissementssituaties waarin de curator een door de rechter-commissaris vastgestelde som uitkeert ter voorziening in het levensonderhoud van de gefailleerde en zijn gezin. Het spreekt vanzelf dat de curator in dat geval op vordering van de ontvanger niet kan worden verplicht die som aan te tasten.

Het derde lid schrijft voor dat de vordering bij beschikking gedaan dient te worden. Daarnaast dient ook de belastingschuldige ingelicht te worden. Indien de belastingschuldige evenwel failliet is zouden de voorschriften opgenomen in het derde lid geen zin hebben. De toestand van de belastingschuldige is immers zodanig geworden dat hij heeft opgehouden te betalen. Bovendien heeft hij het beheer en de beschikking over zijn vermogen verlopen. Vandaar dat in de laatste volzin van het derde lid is bepaald, dat, ingeval de vordering wordt gedaan aan de curator in het faillissement van de belastingschuldige de beschikking niet aan de belastingschuldige verstrekt wordt.

Het vierde lid geeft de belastingschuldige de mogelijkheid om in verzet te komen tegen de vordering. Dit verzet moet gedaan worden op de voet van artikel 15.

De eerste volzin van het vijfde lid bepaalt dat de verplichting om aan een vordering te voldoen niet wordt geschorst door een beroep op de omstandigheid dat geen verificatie van de schuldvordering heeft plaatsgevonden. Evenmin kan een rangregeling of een rechterlijke uitspraak worden afgewacht. Zodra dus een vordering is gedaan, ontstaat voor de derde de

verplichting aan die vordering te voldoen, uiteraard alleen indien sprake is van een opeisbare schuld in de rechtsverhouding tussen die derde en de belastingschuldige. De ontvanger oefent bij het doen van een vordering immers rechten uit die aan de belastingschuldige toekomen. Hij kan dan uiteraard niet meer rechten uitoefenen dan waarover de belastingschuldige tegenover de derde beschikt.

De derde behoeft niet te voldoen aan de in de eerste volzin opgelegde betalingsverplichting, indien onder hem beslag is gelegd of indien verzet is gedaan ten behoeve van een schuldeiser die hoger bevoorrecht is dan de fiscus. Dat is bepaald in de tweede volzin van het vijfde lid. Teneinde te voorkomen dat de belastingschuldige de derde die aan de vordering van de ontvanger heeft voldaan, zal aanspreken om hem alsnog te betalen, bepaalt de laatste volzin van het vijfde lid dat voldoening aan de vordering geldt als betaling aan de belastingschuldige. De vordering van de belastingschuldige op de derde gaat dus teniet, voor zover aan de vordering van de ontvanger is voldaan.

Het zesde lid ziet op de situatie waarin de derde niet aan de vordering van de ontvanger voldoet. De aard van de vordering brengt mee dat de derde niet kan worden gedwongen om aan de vordering van de ontvanger te voldoen. Indien de derde weigerachtig is, kan de ontvanger niet anders dan de weg van het executoriale derdenbeslag volgens de regels van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering bewandelen. Deze handelswijze wordt uitdrukkelijk voorgeschreven in de eerste volzin van het zesde lid. Het derdenbeslag wordt alsdan geacht te gelden vanaf het tijdstip van het doen van de vordering, mits in het derdenbeslag de relatie met de vordering is gelegd. De aan dit derdenbeslag verbonden kosten komen dan voor rekening van de nalatige derde zonder dat hij deze kan verhalen op de belastingschuldige, aldus het bepaalde in de laatste volzin van het zesde lid.

Artikel 18

Dit artikel biedt de mogelijkheid dat een dwangbevel ook kan worden ten uitvoer gelegd door middel van lijfswang. Lijfswang bestaat hierin dat de belastingschuldige de persoonlijke vrijheid wordt ontnomen door hem vast te houden in een huis van bewaring tot hij zijn (belasting)schulden betaalt.

Het middels van lijfswang is een ingrijpende maatregel, dat met grote behoedzaamheid en slechts als uiterste dwangmiddel moet worden gehanteerd. Het zal dan ook alleen worden toegepast in de gevallen waarin de belastingschuldige weigert te betalen en verhaal van de belastingschuld door middel van de gebruikelijke dwanginvorderingsmaatregelen zoals beslaglegging, niet mogelijk blijkt, terwijl de belastingschuldige wel beschikt over vermogensbestanddelen of inkomen. Een dergelijke ingrijpende maatregel kan alleen ten uitvoer worden gelegd met een vonnis van de rechter.

Uiteraard kan lijfswang alleen maar worden toegepast ten aanzien van natuurlijke personen. Het middel zou daardoor niet geldend kunnen worden gemaakt ten aanzien van rechtspersonen en andere lichamen. Daarom is het vierde lid bepaald dat ingeval een dwangbevel is uitgevaardigd ter zake van een door een lichaam verschuldigde belastingaanslag, dat dwangbevel kan worden ten uitvoer gelegd door toepassing van lijfswang ten aanzien van de bestuurders of de vereffenaars van dat lichaam teneinde aldus het lichaam tot betaling te dwingen. Ingeval bestuurders of vereffenaars ontbreken, kan lijfswang ook worden toegepast

ten aanzien van de laatst afgetreden of ontslagen bestuurders of vereffenaars.

Ook kan lijfswang worden toegepast op de feitelijke bestuurders of beleidsbepalers. De lijfswang kan echter niet worden toegepast ten aanzien van de (gewezen) bestuurder of vereffenaar, danwel feitelijke bestuurders of beleidsbepalers, aan wie het niet is te wijten dat het lichaam zijn belastingschuld niet heeft voldaan. Het oordeel daaromtrent is aan de rechter voorbehouden aan de hand van de feiten en de omstandigheden die opkomen in de procedure waarin het lichaam de gedaagde is. Uitdrukkelijk wordt erop gewezen dat dit artikel ziet op betaling van de schuld door het lichaam via lijfswang ten aanzien van een (gewezen) bestuurder of vereffenaar en niet op betaling van een schuld van een lichaam door de aansprakelijk gestelde bestuurder of vereffenaar. Lijfswang op grond van de Invorderingswet ten aanzien van een aansprakelijk gestelde is namelijk niet mogelijk.

Als pressiemiddel voor invordering kan ook worden gedacht aan het weigeren, inhouden of onttrekken van een reisdocument, zoals een paspoort. Een verzoek daartoe moet de ontvanger bij de minister van Binnenlandse Zaken indienen. Een dergelijk verzoek kan worden gedaan als er gegronde vermoedens zijn dat de belastingschuldige zich aan verhaal tracht te onttrekken door verblijf in het buitenland.

Hoofdstuk IV. Bijzondere bepalingen

Afdeling 1. Verhaalsrechten

Artikel 19

In vrijwel alle rechtsstelsels geldt het beginsel dat alle schuldeisers voor de wet gelijk zijn, dat wil zeggen dat de schuldeisers op de goederen van hun debiteur gelijke aanspraken hebben. Dit beginsel is in onze wetgeving neergelegd in artikel 1162 van het Burgerlijk Wetboek. Op dit beginsel bestaan echter talrijke uitzonderingen, waarbij aan bepaalde schuldeisers voorrang boven hun medecrediteuren is toegekend. Voorrang vloeit onder meer voort uit pand, hypotheek of voorrecht. Pand en hypotheek zijn zekerheidsrechten, die ertoe strekken dat op de daaraan onderworpen goederen een vordering tot voldoening van een geldsom bij voorrang boven andere schuldeisers kan worden verhaald. Pand en hypotheek kunnen slechts met medewerking van de debiteur tot stand komen. Voorrechten daarentegen ontstaan alleen uit de wet en kunnen rusten op bepaalde of op alle tot het vermogen van de debiteur behorende goederen.

Met de aanduiding Staatskas wordt tot uitdrukking gebracht dat het gaat om vorderingen van de overheid, meer gepreciseerd belastingvorderingen. De redenen waarom de fiscus voorrang behoort te hebben, zijn:

- de fiscus kiest zijn debiteuren niet uit;
- de schatkist moet met zekerheid op haar inkomsten kunnen rekenen;
- bij gebreke van het voorrecht van de fiscus zou een scherpere aanslag- en invorderingspolitiek moeten worden gevoerd;
- de overheid is verplicht tot kredietverlening, andere crediteuren niet, dit geldt met name voor die belastingen waarbij inning niet gelijk mogelijk is met het belastbare moment;
- sommige belastingsschulden betreffen in wezen voor de staat geïnde nog niet afgedragen gelden;
- de fiscus kan niet vooraf zekerheid bedingen, zoals bijvoorbeeld eigendomsvoorbehoud.

De tweede volzin lid van dit artikel bepaalt dat de fiscale voorrang niet gaat boven bevoorrechte schulden bedoeld in de artikelen 1169 lid 1 en 1179 lid 1 Burgerlijk Wetboek.

In artikel 1164 Burgerlijk Wetboek is bepaald dat pand en hypotheek boven voorrecht ('privilegie') gaan, tenzij de wet uitdrukkelijk het tegendeel bepaalt. De wet kan dus voorrecht voorrang geven boven pand of hypotheek. Dit is gebeurd in deze bepaling voor zogenoemde bodemgoederen. Op goederen die zich op de bodem van de belastingschuldige bevinden, kan de ontvanger zich verhalen boven de bezitloos pandhouder. Daartoe is in de derde volzin bepaald dat de ontvanger een zogenoemd bodemvoorrecht heeft. Het voorrecht van de Staat gaat dan boven bezitloos pandrecht op goederen die zich op de bodem van de belastingschuldige bevinden. Dit bodemvoorrecht hangt samen met het fiscale bodemrecht van artikel 20, dat verhaal op bepaalde goederen van een ander dan de belastingschuldige mogelijk maakt.

Bodemgoederen bevinden zich weliswaar in of op het perceel dat bij de belastingschuldige in gebruik is, maar deze zijn het eigendom van derden. Het gaat dus om goederen die zich op de bodem van de belastingschuldige bevinden, doch niet zijn eigendom zijn. Dit geeft de essentie van het bodemrecht duidelijk weer: de inbreuk op het eigendomsrecht. Deze inbreuk is

vormgegeven als maatregel van procesrecht. Het fiscale bodemrecht komt er op neer dat aan derden de mogelijkheid wordt onthouden om verzet tegen de inbeslagneming van roerende goederen bij de burgerlijke rechter te doen. Verwezen wordt naar de toelichting op artikel 20.

Voorts wordt bepaald dat de voorrang behouden blijft ingeval van faillissement van de belastingschuldige, waarbij het niet uitmaakt of voor de faillietverklaring beslag is gelegd door de ontvanger.

Artikel 20

Een van de beginselen van ons recht is dat een schuldeiser een vordering op zijn schuldenaar kan verhalen op het vermogen van die schuldenaar. Dit beginsel is neergelegd in artikel 1161 van het Burgerlijk Wetboek. Dit beginsel brengt mee dat uitgangspunt is dat geen verhaal mogelijk is op goederen van derden. Het komt echter voor dat bij beslaglegging op roerende goederen van de schuldenaar zich daaronder goederen bevinden, die niet het eigendom van de schuldenaar zijn. Ingevolge het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering kan de derde die beweert eigenaar van in beslag genomen goederen te zijn, zich verzetten tegen de verkoop van die goederen door een verzetsprocedure aanhangig te maken bij de bevoegde rechter.

Indien beslag wordt gelegd op goederen van een belastingschuldige ter voldoening van dien belastingschuld, is het uiteraard ook mogelijk dat zich daaronder goederen van derden bevinden. In dat geval behoeft de derde niet de omslachtige en kostbare weg van het meergenoemde Wetboek te bewandelen. Onderhavige bepaling biedt die derde een eenvoudiger en kosteloos rechtsmiddel. De derde kan volstaan met het richten van een beroepsschrift tot de Directeur der belastingen, dat bij de Ontvanger die het beslag heeft laten leggen moet worden ingediend tegen een door deze af te geven ontvangstbewijs.

Het eerste lid schrijft voor dat de derde het beroepsschrift moet indienen voor de datum van verkoop en uiterlijk binnen zeven dagen na de dag waarop het beslag is gelegd. Hoewel het beroep gericht is tot de Directeur, moet het worden ingediend bij de Ontvanger. Deze is de persoon die de tenuitvoerlegging beheerst en hij moet bij een beroep erop toezien dat de tenuitvoerlegging wordt opgeschort totdat de Directeur op het beroep besloten heeft.

Nadat de directeur op het beroepsschrift een beslissing heeft genomen, wordt deze door de belastingdeurwaarder betekend aan de reclamant, in casu de derde, en aan de belastingschuldige onder wie beslag is gelegd. Daarbij wordt bovendien een nieuwe dag bepaald voor de verkoop, voor zover het beroep niet gegrond is verklaard.

Volgens het tweede lid staat het richten van een beroepsschrift tot de Directeur op de voet van het eerste lid niet eraan in de weg dat de derde tevens een verzetsprocedure op de voet van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering bij de rechter aanhangig kan maken. Deze verzetsprocedure moet worden aangespannen voor de verkoop van de in beslag genomen goederen. Indien de Directeur derhalve geheel of gedeeltelijk afwijzend op het beroepsschrift heeft beslist, heeft de derde nog de mogelijkheid de zaak aan de burgerlijke rechter voor te leggen.

Op het beginsel dat een schuldeiser voor een vordering op zijn schuldenaar alleen verhaal kan zoeken op de goederen die de schuldenaar in eigendom toebehoren, worden twee uitzonderingen gemaakt in lid 3.

De eerste uitzondering betreft het zogenaamde bodemrecht van de fiscus (- onderdeel a). De term bodemrecht is ontleend aan de tekst van het slot van - onderdeel a, waar gesproken wordt over goederen van derden die zich tijdens de beslaglegging op de "bodem" van de belastingschuldige bevinden. Het fiscale bodemrecht komt er op neer dat aan derden de mogelijkheid wordt onthouden om verzet tegen de inbeslagneming van roerende goederen bij de gewone rechter te doen op de voet van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Onder het fiscale bodemrecht vallen niet alle goederen die zich bij de belastingschuldige bevinden. Voor de toepasselijkheid van het fiscale bodemrecht is in de eerste plaats beslissend of de roerende goederen van de derden op de bodem of in het bezit van de belastingschuldige in beslag worden genomen. Onder bodem moet worden verstaan het onroerend goed, het perceel of het gedeelte van het perceel, dat bij de belastingschuldige in gebruik is en waarover hij onafhankelijk van anderen de beschikking heeft, daargelaten in hoeverre het voor de toepassing van het bodemrecht vereist is dat de belastingschuldenaar recht op die bodem heeft. Het bodemrecht kan ook toepassing vinden in het geval waarin twee of meer personen ieder onafhankelijk over hetzelfde perceel kunnen beschikken. Het is niet relevant wie de eigenaar van het perceel is of wie dat perceel heeft gehuurd. Beslissend is uitsluitend de feitelijke verhouding van de belastingschuldige tot het perceel waarin of waarop de in beslag genomen goederen zich bevinden.

Echter, niet alle goederen van derden die zich op de bodem van de belastingschuldige bevinden vallen onder het bodemrecht. Het moet volgens artikel 20, lid 3, a, gaan om:

- de ingeoogste of nog niet ingeoogste vruchten;
- roerende goederen tot stoffering van een onroerend goed;
- roerende goederen tot bebouwing of gebruik van het land.

Onder de eerste categorie worden verstaan roerende vruchten, zoals bij voorbeeld geoogste padi opgeslagen in de schuur, en groenten die wel van het land zijn afgescheiden maar nog niet in de schuur zijn gebracht. Zolang de vruchten nog wortelvast zijn, vallen zij niet onder het bodembeslag, want dan is nog geen sprake van roerende goederen.

De tweede categorie is in de praktijk de belangrijkste. Het begrip onroerend goed moet ruim worden uitgelegd. Daaronder vallen bijvoorbeeld ook kantoren, bedrijfsgebouwen en loods. Daarnaast behoeven de goederen zich niet in de gebouwen te bevinden. Tot stoffering dient al hetgeen dat strekt tot een enigszins duurzaam gebruik van het gebouw overeenkomstig zijn bestemming, waardoor het gebouw tevens beter aan die bestemming beantwoordt. Daaronder vallen bijvoorbeeld losse kasten, toonbanken en etalages in een winkel, de vorkheftruck in een loods, en roerende machines in een fabriek.

Onder de derde categorie vallen landbouwgereedschappen, paarden, vee, rekken en stellingen en andere voorwerpen die op het land aanwezig zijn om de geschiktheid van het stuk grond als opslagplaats te verhogen. Goederen die ter bewaring zijn opgeslagen op een stuk grond dat tot opslagplaats dient, kunnen echter niet onder deze categorie worden gerangschikt.

De derde die meent dat op zijn goederen of een gedeelte daarvan ten onrechte bodembeslag is gelegd, bij voorbeeld omdat die goederen geen bodemgoederen zijn, kan naast de mogelijkheid om tegen de beslaglegging een beroepschrift in te dienen bij de Directeur, op de voet van artikel

329 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in verzet komen bij de burgerlijke rechter. Artikel 20, lid 3, - onderdeel a, ziet uitsluitend op situaties waarin op juiste wijze beslag is gelegd op de in die bepaling bedoelde goederen die zich op de bodem of in het bezit van de belastingschuldige bevinden. In een dergelijke situatie is, op twee uitzonderingen na, verzet door de derde-eigenaar van de bodemgoederen op de voet van vorenvermeld artikel 329 niet mogelijk. De eerste uitzondering betreft het geval waarin de bodemgoederen onvrijwillig uit het bezit van de eigenaar zijn geraakt (verloren of gestolen goederen). De tweede uitzondering betreft het geval waarin de derde zijn recht van reclame uitoefent. Dit is het recht dat de wet aan de verkoper van roerende goederen in faillissementssituaties toekent om, indien de koopprijs niet wordt betaald, deze goederen binnen 30 dagen van de koper terug te vorderen. In beide gevallen zullen de bodemgoederen wel door de derde-eigenaar kunnen worden opgevorderd en zal het bodemrecht van de fiscus dus hebben te wijken.

De tweede uitzondering (lid 3, - onderdeel b) betreft, naast goederen welke onder de Douane zijn gebleven, goederen welke het onderwerp uitmaken van frauduleuze handelingen. Deze frauduleuze handelingen, welke doorgaans gericht zijn op het op illegale wijze in het vrije verkeer brengen van de betreffende goederen, veroorzaken een belasting schuld. Het ligt voor de hand dat deze belastingschuld, ongeacht tot wiens vermogen de goederen gerekend kunnen worden, op deze goederen kan worden verhaald.

Afdeling 2. Benadeling van schuldeisers

Artikel 21

Het burgerlijk recht biedt schuldeisers de mogelijkheid om de nietigheid in te roepen van door belastingschuldigen onverplicht verrichte rechtshandelingen waardoor zij in hun verhaalsmogelijkheden zijn benadeeld (Actio Pauliana). Op grond van artikel 3, lid 2, komt deze bevoegdheid ook toe aan de ontvanger. De regeling in het Burgerlijk Wetboek legt op schuldeisers die de nietigheid van dergelijke rechtshandelingen in willen roepen een dermate grote bewijslast dat hiervan zelden met succes gebruik kan worden gemaakt. Met name het aantonen van de wetenschap van benadeling aan de zijde van degene met of jegens wie de debiteur een rechtshandeling heeft verricht blijkt vaak ondoenlijk.

In dit artikel wordt de wetenschap van benadeling bij zowel belastingschuldige als degene met of jegens wie belastingschuldige handelde geobjectiveerd. Het gaat daarbij om een aantal specifiek aangeduide situaties, zoals die waarbij geen of nauwelijks een reële verhouding tussen prestatie en tegenprestatie bestaat. Ook zijn situaties vermeld waarbij een dermate sterke familierechtelijke band aanwezig is, dan wel een nauwe verbondenheid tussen belastingschuldige en de wederpartij aanwezig is, dat verondersteld mag worden dat betrokkenen op de hoogte waren van de benadeling van de ontvanger. Hiermee wordt aan de ontvanger een effectief wapen gegeven in de strijd tegen belastingschuldigen die willens en wetens hun vermogen buiten het bereik van de ontvanger brengen en kan de ontvanger die bedragen innen welke de staat rechtens toekomen.

Artikel 22

In dit artikel wordt aangegeven dat de ontvanger ten aanzien van rechtshandelingen om niet,

waarbij de nietigheid van de rechtshandeling binnen twee jaar na het verrichten daarvan wordt ingeroepen, niet hoeft aan te tonen dat belastingschuldige wetenschap van benadeling heeft gehad. In deze situaties is tegenbewijs niet mogelijk.

Artikel 23

In dit artikel worden de in deze afdeling opgenomen Pauliana-regels ook van toepassing verklaard op onder meer de borg, de medeschuldenaar en de aansprakelijk gestelde.

Artikel 24

De positie van de ontvanger bij het inroepen van de actio Pauliana wordt behalve door de bepalingen van de artikelen 21 en 22 ook nog versterkt ten opzichte van gewone crediteuren door de bepalingen van dit artikel. Hierbij krijgt de ontvanger de bevoegdheid om volgens een vereenvoudigde procedure de benadelende rechtshandelingen te vernietigen door een buitengerechtelijke verklaring. Deze vereenvoudigde procedure is alleen beschikbaar voor rechtshandelingen die geen betrekking hebben op registergoederen. De bijzondere eisen van rechtszekerheid voor die categorie van goederen vereisen dat voor de vernietiging van zulke rechtshandelingen de tussenkomst van de rechter wordt ingeroepen.

De verklaring moet worden gericht tot de partijen bij de gewraakte rechtshandeling. De bevoegdheid om door middel van een buitengerechtelijke verklaring rechtshandelingen te vernietigen, vervalt na drie jaren nadat de gewraakte rechtshandeling is verricht.

Afdeling 3. Verrekening

Artikel 25

Dit artikel geeft de ontvanger een specifieke bevoegdheid bepaalde uit te betalen en te innen bedragen te verrekenen. De bepaling is opgenomen uit efficiency-overwegingen,

Het eerste lid bepaalt uitdrukkelijk dat de verrekening op de voet van afdeling 4 van titel IV van boek drie van het Burgerlijk Wetboek niet mogelijk is met betrekking tot belastingen en andere heffingen, voor zover de invordering aan de ontvanger is opgedragen. De wettelijke terzijdestelling van compensatie op de voet van het burgerlijk recht is algemeen gesteld en geldt behalve voor de ontvanger ook voor met name de belastingschuldige. Hij kan de ontvanger wel om verrekening verzoeken. Verwezen wordt naar het vierde lid van dit artikel.

Het tweede lid biedt de ontvanger de mogelijkheid de aan een belastingschuldige uit te betalen en van dezelfde belastingschuldige te innen bedragen ter zake van de in het eerste lid bedoelde belastingen en heffingen met elkaar te verrekenen. Die belastingen en heffingen omvatten niet alleen de staatsbelastingen, inclusief de invoerrechten en de accijnzen, maar ook andere belastingen en heffingen voor zover aan de ontvanger de invordering is opgedragen. Bij het begrip 'te innen bedragen' gaat het uitsluitend om bedragen die formeel zijn vastgesteld. Is de belasting alleen materieel verschuldigd, dus is de belasting nog niet geconcretiseerd in een belastingaanslag dan kan de onderhavige regeling ter zake niet worden toegepast.

Net als in het civiele recht is het gevolg van de verrekening dat tot het gemeenschappelijk beloop van het te betalen en het te innen bedrag beide bedragen worden voldaan. Voor zover het te betalen bedrag hoger is dan het te innen bedrag blijft er nog een te betalen bedrag over en omgekeerd.

Naast redenen van beheersbaarheid is vaak risicospreiding aanleiding om te kiezen voor een concernstructuur waarin meerdere rechtspersonen een rol spelen. Om te voorkomen dat de ontvanger bedragen moet teruggeven aan een onderdeel van het concern, terwijl hij op een ander bedrijfsonderdeel een vordering heeft, is in het derde lid bepaald dat ook in een moeder-dochter situatie verrekening plaats kan vinden tussen schulden van de dochter met vorderingen van de moeder en omgekeerd. Dit geldt ook voor teruggave aan en vorderingen op dochters. Bij een moeder- en dochtermaatschappij gaat het om relaties tussen rechtspersonen waarbij de ene rechtspersoon, de moeder, minimaal voor 90 procent in de andere rechtspersonen, de dochter, aandeelhouder is.

Door de bepaling van het eerste lid kan de belastingschuldige zich niet zonder meer beroepen op verrekening van te betalen en terug te ontvangen belastingbedragen. Het is echter niet de bedoeling verrekening uitsluitend afhankelijk te doen zijn van de ontvanger. Het vierde lid bepaalt daarom dat de ontvanger verplicht is te verrekenen wanneer de belastingschuldige daarom verzoekt.

Het vijfde lid regelt het tijdstip waarop de verrekening plaatsvindt. Dit tijdstip is van belang, bijvoorbeeld voor de berekening van eventueel verschuldigde interest wegens te late betaling. Vanaf de dagtekening van de aanslag waaruit een uit te betalen bedrag blijkt, is geen interest meer verschuldigd. Ook kunnen eventuele dwanginvorderings-maatregelen na die datum geen effect meer hebben en ook niet leiden tot aan de belastingschuldige in rekening te brengen kosten.

Het zesde lid houdt in dat verrekening ook mogelijk is ingeval de betalingstermijnen als bedoeld in artikel 7 nog niet zijn verstreken. De ratio van deze bepaling is gelegen in de doelmatigheid.

Het zevende lid bepaalt dat verrekening door de ontvanger van een belastingaanslag met een door hem uit te betalen bedrag dat is gecedeerd alleen dan niet mogelijk is, indien de ontvanger met de cessie heeft ingestemd. Op grond van deze bepaling kan, indien de fiscus weigert met de cessie in te stemmen, de cessie niet aan verrekening door de ontvanger in de weg te staan, zelf niet indien de cessie aan hem zou worden betekend. Van het besluit om instemming met de cessie te weigeren stelt de ontvanger de belastingschuldige schriftelijk in kennis, waarbij de redenen om te weigeren duidelijk moeten blijken uit die kennisgeving.

Het achtste lid bepaalt dat deze weigering echter alleen is toegestaan indien op het tijdstip van de mededeling van de akte van overdracht ten name van de belastingschuldige een voor verrekening vatbare schuld invorderbaar is.

Teneinde de belastingschuldige op de hoogte te stellen van het feit dat verrekening heeft plaatsgevonden bepaalt het negende lid dat de ontvanger onverwijld schriftelijk mededeling doet van de verrekening. Deze bepaling heeft overigens niet tot gevolg dat de verrekening niet geldig is indien de mededeling niet is gedaan.

Afdeling 4. Uitstel van betaling, kwijtschelding en verjaring

Artikel 26

Van oudsher heeft de mogelijkheid bestaan uitstel van betaling te vragen. Uiteindelijk is het voor de schatkist beter dat er wordt betaald, zij het later, dan dat er in het geheel niet wordt betaald. Toch moet de staat kunnen rekenen op een gestage inkomstenstroom om zijn uitgaven te bekostigen. Te gemakkelijk verleend uitstel is ook niet redelijk tegenover andere belastingsschuldigen die wel op tijd betalen, zelfs al wordt aan degene die uitstel krijgt rente in rekening gebracht. Ook de aard van de belasting is van invloed op het al dan niet verlenen van uitstel. Belastingen als de loonbelasting of BTW houdt de werkgever of ondernemer in op de uitbetaalde lonen, of ontvangt hij in de verkoopprijs van zijn goederen of diensten. Deze belastingen worden geacht niet door de inhoudingsplichtige te worden gedragen, maar door hem te worden geïnd. Hij wordt dus geacht deze belastingen ontvangen te hebben en binnen de wettelijke termijn af te kunnen dragen. Uitstel van betaling zal voor deze belastingen niet vaak gerechtvaardigd zijn.

Voor belastingen naar het inkomen of de winst ligt de situatie anders. De kaspositie van een belastingplichtige hoeft niet steeds gelijk op te lopen met het genieten van de inkomsten. Dit kan leiden tot tijdelijke betalingsproblemen, die in beginsel door uitstel van betaling kunnen worden opgelost.

Een belangrijke reden voor het verlenen van uitstel is de betwisting van de hoogte van de verschuldigde belasting. Hoewel bezwaar of beroep tegen een belastingaanslag de verplichting tot betaling niet van rechtswege opschort, eist de redelijkheid over het algemeen dat voor het betwiste gedeelte uitstel wordt verleend. Alleen wanneer de betwisting zeer vergezocht is of buitengewoon zwak is onderbouwd, is er reden om niet zonder meer uitstel te verlenen. In zulke gevallen kan het verlangen van voldoende zekerheid voor de eventuele latere betaling gewenst zijn. Ook de vrees dat na verloop van de termijn van het uitstel de belastingsschuldige nog steeds niet of zelfs nog minder in staat zal zijn tot betaling, is een goede grond voor het verlangen van zekerheid.

Aan het uitstel kunnen voorwaarden worden verbonden. Daarbij valt allereerst te denken aan zekerheidsstelling ten gunste van de ontvanger. Een andere voorwaarde kan zijn de instemming met en de naleving van een schema van afbetaling in termijnen. Om onduidelijkheden over het wel of niet verleend zijn van uitstel, of over de vraag onder welke voorwaarden uitstel is verleend, wordt uitdrukkelijk vereist dat het uitstel schriftelijk wordt verleend. Deze eis moet voorkomen dat tijdens de latere invordering daarover verschil van mening zou kunnen ontstaan.

In het tweede lid wordt bepaald dat een eenmaal verleend uitstel kan worden beëindigd. Met name het zich niet houden aan de voorwaarden bij het uitstel is een reden om het te beëindigen.

Gedurende het uitstel van betaling wordt invorderingsrente op grond van artikel 29 in rekening gebracht.

Artikel 27

Buitengewoon bezwaar zal in het algemeen aanwezig zijn indien de middelen om een belastingaanslag te betalen ontbreken en ook niet binnen afzienbare tijd kunnen worden verwacht. Daarnaast kunnen zich ook andere omstandigheden voordoen die meebrengen dat betaling van de belastingaanslag redelijkerwijs niet kan worden gevorderd. Kwijtschelding is een onherroepelijke maatregel die de schuldvordering, in casu de belastingaanslag, tot het beloop van de kwijtschelding, teniet doet gaan. De bevoegdheid tot kwijtschelding is aan de directeur toebedeeld. Met deze wetsbepaling wordt niet beoogd de bevoegdheid alsmede het kwijtscheldingsbeleid te wijzigen.

Artikel 28

In Boek 4, titel 7, van het Burgerlijk Wetboek wordt de verjaring geregeld. De termijn voor de zogenaamde bevrijdende verjaring vangt in beginsel aan op het ogenblik waarop de bevoegdheid om de naleving van een verbintenis te vorderen ontstaat en belooft in het algemeen dertig jaren, doch het Burgerlijk Wetboek kent ook kortere termijnen (artikel 1989 en volgende van het Burgerlijk Wetboek). Verjaring is echter geen proces dat de crediteur als een onafwendbaar natuurgebeuren over zich heen moet laten komen. Het Burgerlijk Wetboek bevat namelijk bepalingen die erin voorzien dat de verjaringstermijn kan worden gestuit. Men ziet bijvoorbeeld artikel 2000 van het Surinaams Burgerlijk Wetboek dat bepaalt dat verjaring wordt gestuit door onder meer aan aanmaning of een 'daad van rechtsvervolging'. Gelet op het karakter van de belastingvordering achten wij een specifieke verjaringsregeling nodig. In dit artikel wordt daarom een zelfstandige regeling gegeven met betrekking tot de verjaring van het recht om tot dwanginvordering over te gaan en van het recht tot verrekening.

Het eerste lid bepaalt dat het recht tot dwanginvordering en het recht tot verrekening met betrekking tot een belastingaanslag verjaren door verloop van vijf jaren na de aanvang van de dag volgende op die waarop de aanslag geheel invorderbaar is of indien dat tot een later tijdstip leidt, vijf jaren na de dag volgende op die waarop de laatste akte van vervolging ter zake van de aanslag aan de belastingschuldige is betekend.

In de gevallen waarin artikel 8 speelt, begint de verjaring te lopen op het moment waarop bijvoorbeeld aannemelijk is dat vrees bestaat voor verduistering: de belastingaanslagen zijn alsdan terstond en tot het volle bedrag invorderbaar. De oorspronkelijke vervaldag die later ligt, telt niet meer mee voor de verjaring. De reden hiervoor is dat als de dwanginvordering eerder kan aanvangen ook het tijdstip waarop de verjaring begint te lopen, eerder dient aan te vangen.

De verjaringstermijn van vijf jaren vangt opnieuw aan door betekening van een akte van vervolging aan de belastingschuldige, zoals de betekening van een dwangbevel of de betekening van een beslag. In de wettekst wordt dit tot uitdrukking gebracht in het zinsdeel 'dan wel, indien zulks tot een later tijdstip leidt, vijf jaren na de aanvang van de dag volgende op die waarop de laatste akte van vervolging ter zake van die belastingaanslag is betekend'.

Het tweede lid bepaalt dat nadat de verjaringstermijn begint te lopen op grond van het bepaalde in het eerste lid, die termijn wordt verlengd met de tijd gedurende welke:

- a. de belastingschuldige uitstel van betaling heeft.

Deze bepaling strekt ertoe om een milde beoordeling van verzoeken om uitstel door de

ontvanger mogelijk te maken. Het toestaan van op zich zelf niet onredelijke verzoeken om uitstel zou anders eventueel bezwaar kunnen ontmoeten uit hoofde van de verjaringstermijn.

- b. de tenuitvoerlegging van een dwangbevel is geschorst ingevolge een lopend rechtsgeding, met dien verstande dat de termijn waarmee de verjaringstermijn wordt verlengd, een aanvang neemt op de dag waarop het rechtsgeding door middel van dagvaarding aanhangig is gemaakt.

Deze bepaling ziet op situaties waarin de ontvanger niet kan invorderen ingevolge het verbod tot tenuitvoerlegging van een dwangbevel in geval van verzet, dan wel op die situaties waarin de ontvanger bezig is zijn recht te handhaven door middel van procesvoering en daardoor feitelijk niet kan invorderen. Met betrekking tot het tijdstip waarop de verlenging een aanvang neemt wordt uitdrukkelijk als tijdstip genoemd de dag waarop het rechtsgeding door middel van dagvaarding aanhangig wordt gemaakt.

- c. de belastingschuldige surseance van betaling heeft;

Deze bepaling strekt ertoe om een milde houding van de ontvanger mogelijk te maken ten aanzien van een surseance van betaling, aangezien de ontvanger als preferente schuldeiser, ondanks surseance van betaling kan invorderen. Zonder een dergelijke bepaling zou een milde houding van de ontvanger, bijvoorbeeld in vorm van het voor bepaalde tijd opschorten van de invordering, op bezwaren kunnen stuiten uit hoofde van de verjaringstermijn.

- d. de belastingschuldige in staat van faillissement verkeert;

Het spreekt voor zich dat gedurende de tijd dat het faillissement loopt verjaring niet mogelijk moet zijn, aangezien de ontvanger tijdens faillissement in beginsel geen dwangmaatregelen kan toepassen. Daar doet niet aan af het feit dat de ontvanger tijdens faillissement door middel van de vordering op de voet van artikel 17 onmiddellijk betaling van de openstaande belastingschulden door de curator kan eisen.

Hoofdstuk V. Rente

Artikel 29

In dit artikel is de bepalingen opgenomen, ingevolge welke rente aan de belastingschuldige in rekening wordt gebracht indien na afloop van de enige of laatste betalingstermijn van een belastingaanslag op die aanslag nog een bedrag moet worden betaald. De rente wordt berekend over het nog openstaande bedrag.

Lid 1 geeft de hoofdregel aan. De regeling is uit pragmatische overwegingen vrij globaal gehouden. Zo wordt bij belastingaanslagen met meer dan een betalingstermijn pas na overschrijding van de laatste termijn rente in rekening gebracht. De berekening van rente is onafhankelijk van het feit of al dan niet uitstel van betaling is verleend (artikel 26, lid 3).

Lid 2 is om reden van efficiency eenvoudig gehouden. Invorderingsrente wordt ook berekend over de met een belastingaanslag samenhangende boete alsmede over de in rekening gebrachte heffingsrente. Over de op een belastingaanslag belopen kosten van vervolging wordt geen invorderingsrente berekend. In tegenstelling tot de heffingsrente en de boete kunnen de verschuldigde kosten van vervolging op grond van de definitie van artikel 2, lid 2, c, namelijk niet onder het begrip 'belastingaanslag' worden geschaard.

De periode waarover de rente wordt berekend is het tijdvak dat aanvangt op de dag dat de belastingaanslag invorderbaar is en dat eindigt op de dag van de betaling. Als gezegd is de renteregeling uit pragmatische overwegingen vrij globaal gehouden. Dit kan ertoe leiden dat over een aanslag waarvan de betalingstermijn slechts enkele dagen is verstreken, over een aantal jaren rente wordt gerekend. Wanneer men echter in aanmerking neemt dat de renteregeling beoogt de schade te vergoeden welke de Staat lijdt als gevolg van het niet tijdig kunnen beschikken over haar inkomsten, dan is deze regeling in de uitwerking niet onredelijk. Door een belastingaanslag tijdig, dat wil zeggen binnen de betalingstermijn te voldoen, kan de belastingplichtige het in rekening brengen van rente door de ontvanger voorkomen. Het tijdig voldoen van opgelegde aanslagen wordt daarmee gestimuleerd.

Invorderingsrente wordt op grond van het derde lid door de Belastingdienst vergoed als de ontvanger een uit te betalen bedrag niet binnen zes weken na de dagtekening van de daartoe strekkende belastingaanslag of beschikking, uitbetaalt aan de belastingschuldige of verrekent met een openstaande belastingschuld. Het tijdvak waarover invorderingsrente wordt berekend begint op de dag na de dagtekening van de tot uitbetaling strekkende belastingaanslag of beschikking en eindigt op de dag van de betaling.

Artikel 30

Bij Staatsbesluit wordt de invorderingsrente vastgesteld. Het in het Burgerlijk Wetboek vermelde percentage is in het huidige economische klimaat niet bruikbaar, omdat het slecht eenmaal per zoveel tijd wordt herzien. Om van het in rekening brengen van rente enige prikkel te doen uitgaan tot het tijdig betalen, zal het percentage tenminste zo nauwkeurig mogelijk de rentetarieven van de markt moeten volgen. Anders wordt de schatkist een goedkope financieringsbron. Dit uitgangspunt vereist de mogelijkheid van frequente aanpassing. Daarom wordt de vaststelling aan de regering opgedragen. Daarbij kan worden gekozen voor de

wettelijke rente of kan enig ander percentage worden gekozen.

Artikel 31

Dit artikel bevat de formele bepalingen met betrekking tot het in rekening brengen van invorderingsrente. Bepaald is dat het bedrag van de rente bij voor bezwaar vatbare beschikking wordt vastgesteld en dat het bedrag van de rente schriftelijk kenbaar wordt gemaakt.

Ingevolge het tweede lid zijn de bepalingen van Hoofdstuk III van de Algemene Wet Belastingen, dan wel, ingeval het betreft belasting verschuldigd ter zake van invoer, Hoofdstuk 10 van de Algemene Douanewet van overeenkomstige toepassing. Door opneming van deze bepaling kan de belastingschuldige, zo deze bezwaar heeft tegen de berekende invorderingsrente, bij de ontvanger in bezwaar komen. Op het bezwaarschrift wordt uitspraak gedaan door de ontvanger waarna de belastingschuldige eventueel in beroep kan gaan bij de belastingrechter.

Hoofdstuk VI. Aansprakelijkheid

Afdeling 1. Aansprakelijkheid

Artikel 32

In hoofdstuk VI zijn verschillende aspecten van aansprakelijkheid ondergebracht. Het hoofdstuk is ingedeeld in drie afdelingen. In de eerste wordt een opsomming gegeven van de personen en de lichamen die aansprakelijk zijn voor de belastingschuld van een ander. De tweede afdeling bevat formele bepalingen met betrekking tot de wijze van aansprakelijkstelling, de rechtsbescherming en de wijze waarop een aansprakelijk gestelde tot betaling kan worden gedwongen. De derde afdeling bevat een bijzondere verhaalsregeling voor de aansprakelijk gestelde.

Dit artikel strekt ertoe vast te leggen dat de bepalingen van dit hoofdstuk, behoudens voor zover anders is vermeld, niet afdoen aan de bepalingen met betrekking tot de aansprakelijkheid in enige andere wettelijke regeling. Dit betekent dat de ontvanger ook beschikt over de hem op grond van het algemene recht ter beschikking staande middelen. Zo kan hij bijvoorbeeld een beroep doen op een aansprakelijkheidsbepaling van het Burgerlijk Wetboek of het Wetboek van Koophandel.

Het tweede lid beperkt de reikwijdte van de aansprakelijkheid. Het is niet redelijk een ander dan de belastingschuldige aansprakelijk te stellen voor handelen van de belastingschuldige, waarop de aansprakelijkgestelde geen invloed kan uitoefenen. De bepaling van dit lid houdt daarom in dat voor boetes, heffingsrente, invorderingsrente en kosten slechts aansprakelijkheid bestaat indien de ontvanger bewijst dat het belopen daarvan aan de aansprakelijke is te wijten. Daarmee geldt een ander regime dan voor de aansprakelijkheid voor de belasting zelf. Op grond van artikel 34, lid 1 en artikel 35, lid 1 zijn de inlener en aannemer overigens niet aansprakelijk voor de bestuurlijke boete.

Artikel 33

Dit artikel bevat de hoofdelijke aansprakelijkheidsregels die gelden voor de invordering van alle door de staat geheven belastingen. De bepalingen van het eerste lid strekken ertoe om indien op een rechtspersoon, een lichaam zonder rechtspersoonlijkheid, een buiten Suriname gevestigd lichaam of een ontbonden lichaam, geen verhaal (meer) kan worden uitgeoefend, de personen aan te spreken voor de nog verschuldigde belasting die in een nauwe betrekking staan of stonden tot het desbetreffende lichaam en die invloed (hadden) kunnen uitoefenen inzake het betalen van de belastingschulden van dat lichaam. Deze personen - de bestuurder, de leider van de vaste inrichting of de vaste vertegenwoordiger dan wel de vereffenaar - zullen veelal natuurlijke personen zijn en als zodanig worden aangesproken. De bepaling van het tweede lid spreekt voor zich en heeft geen nader toelichting.

Wanneer echter lichamen of rechtspersonen bestuurders van het in gebreke zijnde lichaam zouden zijn, kunnen op grond van het derde lid die lichamen of rechtspersonen worden aangesproken, waarbij zo nodig de personen achter die lichamen, in casu de bestuurders van de vennootschap en de vennoten van de maatschap, worden aangesproken.

Artikel 34

In dit artikel is de zogenoemde inlenersaansprakelijkheid neergelegd. Deze inlenersaansprakelijkheid voor de loonbelasting, premies Wet Algemeen Oudedagsvoorzieningsfonds en BTW beoogt misbruik van vennootschappen tegen te gaan. Verder worden door deze regeling betere waarborgen geschapen voor de inning van de loonheffing en BTW.

Ingevolge het bepaalde in artikel 32, lid 2, is de inlener ook aansprakelijk voor de heffingsrente, invorderingsrente en de kosten, een en ander voor zover het belopen daarvan door de uitlener aan de inlener is te wijten. In afwijking in zoverre van artikel 32, lid 2, is de inlener niet aansprakelijk voor de in verband met de heffing van loonbelasting of van BTW opgelegde bestuurlijke boete.

De regeling strekt ertoe degene die gebruik maakt van aan hem ter beschikking gestelde arbeidskrachten hoofdelijk aansprakelijk te stellen voor de loonheffing welke door de inhoudingsplichtige, bij wie de ter beschikking gestelde arbeidskrachten in dienstbetrekking blijven, verschuldigd is over het loon dat aan die arbeidskrachten toekomt. De hoofdelijke aansprakelijkheid van de inlener geldt ook voor de door de uitlener verschuldigde BTW. De inlener is slechts aansprakelijk voor zover hij de leiding of het toezicht heeft over de ingeleende arbeidskrachten.

De inlener heeft de mogelijkheid om de financiële gevolgen van een aansprakelijkstelling te beperken door het belasting- en premiebestanddeel van de factuur die hij van de uitlener ontvangt, te storten op een geblokkeerde rekening (g-rekening) waarop een pandrecht van de ontvanger rust. De uitlener kan de op zijn g-rekening gestorte bedragen alleen gebruiken voor het betalen van loonheffingen en BTW en voor overmaking naar een andere geblokkeerde rekening. De bank waarbij de g-rekening wordt gehouden, dient haar recht op verrekening, van pand of enig ander recht, dat afbreuk zou kunnen doen aan het eerste pandrecht van de ontvanger, niet te gebruiken.

Het bedrag van de vrijwarende storting op de g-rekening moet wel verifieerbaar zijn voor de ontvanger. Daartoe dient de factuur van de uitlener (i) het nummer of kenmerk van de overeenkomst met de inlener, (ii) het tijdvak of de tijdvakken waarin de gefactureerde werkzaamheden zijn verricht en (iii) de naam van het werk, te vermelden. Verder moet bij de betaling het nummer van de factuur worden vermeld waarmee de factuur terstond kan worden teruggevonden in de administratie van de inlener. De inlener moet zijn administratie zodanig hebben ingericht dat daarin terstond kunnen worden teruggevonden (i) de (inhoud van de) overeenkomst met de uitlener, (ii) gegevens over de nakoming, waaronder een registratie van personen die werk hebben verricht alsmede van de dagen waarop en de uren die zij hebben gewerkt en (iii) de betalingen die de inlener heeft gedaan. Als aan deze voorwaarden is voldaan, kan de betaling door de inlener gekoppeld worden aan de door de uitlener ter zake van de verrichte werkzaamheden verschuldigde belasting. Zo kan verzekerd worden dat een via de g-rekening ontvangen bedrag wordt toegerekend aan de juiste belastingschuld. Misbruik van de g-rekening kan aansprakelijkheid wegens wanprestatie of onrechtmatig handelen jegens de ontvanger opleveren.

Ingevolge het vijfde lid bestaat geen aansprakelijkheid indien de inlener aannemelijk maakt dat het niet betalen van de loonheffing of BTW noch aan de uitlener, noch aan de inlener te wijten is. Voor een succesvol beroep op disculpatie door de inlener is dus vereist dat de gehele inleenketen schoon is, dat wil zeggen dat aan geen enkele van de bij de in- en uitlening betrokken partijen enig verwijt te maken valt dat de daarmee samenhangende belasting- en premieschulden niet of niet ten volle zijn voldaan. Onvoldoende is dus dat alleen de inlener zorgvuldig heeft gehandeld.

Artikel 35

Dit artikel bevat de regeling van de zogenoemde ketenaansprakelijkheid. Het doel daarvan is het tegengaan van het bewust niet betalen van loonbelasting, BTW en premies Wet Algemeen Oudedagsvoorziening, bij onder aanneming, door de aannemer hoofdelijk aansprakelijk te houden voor de door de onderaannemer niet betaalde loonheffing en premies en BTW.

Ingevolge het bepaalde artikel 32 lid 3, is de aannemer ook aansprakelijk voor de heffingsrente, invorderingsrente en de kosten, een en ander voor zover het belopen daarvan door de onderaannemer aan de aannemer is te wijten. In afwijking in zoverre van artikel 32 lid 3, is de aannemer niet aansprakelijk voor de in verband met de heffing van loonbelasting opgelegde bestuurlijke boete.

De ketenaansprakelijkheid beoogt door het invoeren van een hoofdelijke aansprakelijkheid van de aannemer voor de door zijn onderaannemer verschuldigde loonheffing en premies en BTW, het misbruik bij onderaanneming tegen te gaan. Aannemers zullen scherper gaan toezien op bonafiditeit en betalingsgedrag van onderaannemers, zodat degenen in de branche die wat dit betreft geen goede naam hebben van het toneel verdwijnen.

De aannemer heeft de mogelijkheid om de financiële gevolgen van een aansprakelijkstelling te beperken door het belasting- en premiebestanddeel van de factuur die hij van de onderaannemer ontvangt, te storten op een geblokkeerde rekening (g-rekening) waarop een pandrecht van de ontvanger rust. Voor de g-rekening zij verwezen naar de toelichting op artikel 34.

De ketenaansprakelijkheid werkt als volgt. Een aannemer (X) is hoofdelijk aansprakelijk voor de loonheffing die zijn onderaannemer (Y) is verschuldigd en niet heeft betaald. Het is mogelijk dat de onderaannemer (Y) het door hem aangenomen werk niet aan kan, bijvoorbeeld door capaciteitsgebrek. Hij kan dan op zijn beurt zijn werk ook uitbesteden aan een andere onderaannemer (Z). Zo kan dus een keten van onderaannemers ontstaan. Aannemer X is hier de hoofdaannemer. Hij is aansprakelijk voor alle loonheffing die in de keten is verschuldigd, in dit geval de niet betaalde loonbelasting van onderaannemers Y en Z. Onderaannemer Y is (hoofd)aannemer ten opzichte van onderaannemer Z. Hij (Y) is aansprakelijk voor de niet betaalde loonbelasting van onderaannemer Z.

De ketenaansprakelijkheid is niet van toepassing als het werk van stoffelijke aard geheel of grotendeels wordt verricht op de vestigingsplaats van de onderaannemer (zie vijfde lid). De ratio

van deze uitzondering is dat het bedrijf van de onderaannemer meestal voldoende verhaal zal bieden voor de inning van de belasting.

Dit geldt ook als de uitvoering van het werk ondergeschikt is aan een koopovereenkomst (zie vijfde lid). Als bijvoorbeeld een aannemer ten behoeve van de uitvoering van een aangenomen werk uit voorraad leverbare deuren koopt en hierbij bedingt, dat de deuren ook ingehangen worden, is er sprake van een samengestelde koopovereenkomst, te weten: koop en verkoop en aanneming van werk. De verkoper is dan ter zake van het inhangen van de deuren onderaannemer. De regering acht het niet nodig de aannemer aansprakelijk te stellen voor niet-betaalde loonheffing van de onderaannemer indien de werkzaamheden ten opzichte van de koopovereenkomst van ondergeschikte aard zijn. De aannemingsovereenkomst is dan slechts een zeer ondergeschikt onderdeel van de gehele transactie. Ook hier zal de onderaannemer (verkoper) veelal zelf voldoende verhaal bieden.

Ingevolge het zesde lid bestaat geen aansprakelijkheid indien de aannemer aannemelijk maakt dat het niet betalen van de loonheffing en premies of BTW noch aan de onderaannemer, noch aan de aannemer te wijten is. Voor een succesvol beroep op disculpatie door de aannemer is dus vereist dat de gehele keten schoon is, dat wil zeggen dat aan geen enkele van de betrokken partijen enig verwijt te maken valt dat de daarmee samenhangende belasting- en premieschulden niet of niet ten volle zijn voldaan. Onvoldoende is dus dat alleen de aannemer zorgvuldig heeft gehandeld.

Een omstandigheid die de onderaannemer niet kan worden verweten, kan bijvoorbeeld zijn betalingsonmacht samenhangende met de slechte economische toestand, tenzij de onderaannemer kan worden verweten dat hij nagelaten heeft bepaalde redelijk te vergen maatregelen te treffen om aan die toestand het hoofd te bieden. In het algemeen zullen niet voorzienbare gebeurtenissen en omstandigheden die tot betalingsonmacht van de onderaannemer hebben geleid, niet tot aansprakelijkheid van de aannemer leiden. Wel is de aannemer bijvoorbeeld aansprakelijk als hij of zijn onderaannemer in zee is gegaan met een onderaannemer die werken heeft aangenomen tegen een zodanig lage prijs dat betaling van loonheffing niet mogelijk is. Ook is de aannemer aansprakelijk als de onderaannemer gelden aan de onderneming heeft onttrokken door bijvoorbeeld te hoge lonen aan zijn werknemers uit te keren.

De opdrachtgever van de aannemer is in de regel niet aansprakelijk. Een uitzondering geldt echter als de opdrachtgever ook aannemer is in het geval hij als zogenoemde 'eigenbouwer' wordt aangemerkt. Hij is dan aansprakelijk voor de niet betaalde loonheffing van zijn aannemer (en diens onderaannemers).

Artikel 36

In dit artikel is de bestuurdersaansprakelijkheid neergelegd. Deze aansprakelijkheid geldt voor bestuurders van lichamen die volledig rechtsbevoegd zijn. Naast de formele bestuurder zijn ook de feitelijke bestuurder en de (mede) beleidsbepaler aansprakelijk. De bestuurdersaansprakelijkheid geldt voor de door het lichaam verschuldigde door de staat geheven belastingen. De aansprakelijkheid geldt niet alleen voor de belastingschuld maar ook voor de bestuurlijke boete, de invorderingsrente en de vervolgingskosten, mits het belopen

daarvan aan de aansprakelijke is te wijten (artikel 32, lid 2). De bestuurders zijn hoofdelijk aansprakelijk wegens kennelijk onbehoorlijk bestuur. Van kennelijk onbehoorlijk bestuur is in elk geval sprake bij ongerechtvaardigde verrijking door de bestuurder, maar ook verwijtbaar handelen kan onder omstandigheden kennelijk onbehoorlijk bestuur opleveren. De rechtspersoon is verplicht de betalingsonmacht te melden bij de ontvanger, bij uitblijven waarvan sprake is van een wettelijk vermoeden van kennelijk onbehoorlijk bestuur.

Ingevolge het tweede lid kunnen behalve de bestuurders ook aangesproken worden:

- a. de gewezen bestuurder tijdens wiens bestuur de belastingschuld is ontstaan;
Deze bepaling is opgenomen omdat anders een bestuurder zich aan zijn aansprakelijkheid zou kunnen onttrekken door tijdig ontslag te nemen. Bovendien zal een nieuwe bestuurder voor bestaande belastingschulden zich in de meeste gevallen gemakkelijk kunnen disculperen. Het is dus redelijk dat verhaal op de gewezen bestuurder mogelijk blijft.
- b. degene ten aanzien van wie aannemelijk is dat hij het beleid van het lichaam heeft bepaald of mede heeft bepaald als ware hij bestuurder, met uitzondering van de door de rechter benoemde bewindvoerder;
Hierbij is met name gedacht aan de situatie dat een bestuurder, nu hij met zijn eigen vermogen aansprakelijk wordt, een ander in zijn plaats als formele bestuurder laat optreden, terwijl hij zelf de touwtjes in handen blijft houden. Ook moeten hieronder worden gerekende grootaandeelhouders of andere die in de vennootschap een machtspositie bekleden en onder omstandigheden als feitelijke bestuurders kunnen worden beschouwd. De aansprakelijkheid berust hierop dat de personen in kwestie zich daadwerkelijk als bestuurder hebben gedragen.
- c. ieder van de bestuurders van het lichaam dat een bestuurder van het belastingschuldige lichaam is;
Hiermee wordt beoogd te voorkomen dat de bestuurdersaansprakelijkheid beperkt blijft tot het vermogen van een rechtspersoon indien deze rechtspersoon als bestuurder optreedt. Er wordt door de rechtspersoonlijkheid van de bestuurder-rechtspersoon heen gekeken en ieder van de bestuurders van deze rechtspersoon is naast de rechtspersoon hoofdelijk aansprakelijk.

Het derde lid is opgenomen om duidelijk te maken dat het niet gaat om schuld voortvloeiende uit de aansprakelijkheid maar om de eigen belastingschuld van het lichaam.

In het vierde lid is bepaald dat het lichaam, zodra blijkt dat het niet in staat is de belastingen te betalen, daarvan onverwijld schriftelijk mededeling moet doen aan de ontvanger en desgevraagd inlichtingen moet verstrekken en stukken moet overleggen. De strekking van deze meldingsplicht is dat de Ontvanger daardoor op een vroeg tijdstip op de hoogte geraakt van de moeilijkheden waarin het lichaam verkeert. De ontvanger kan zich dan, mede op grond van de overgelegde gegevens en de verkregen inlichtingen, beraden op het beleid dat hij ten aanzien van het lichaam zal voeren. Het begrip 'onverwijld' houdt in dat de mededeling van betalingsonmacht dient plaats te vinden uiterlijk twee weken na de dag waarop de verschuldigde belasting behoorde te zijn afgedragen of voldaan.

De mededeling moet inzicht verschaffen in de omstandigheden die ertoe hebben geleid dat de verschuldigde belasting niet is afgedragen. Een algemene omschrijving als 'liquiditeitsproblemen' volstaat dus niet. Het gaat erom de ontvanger in staat te stellen zich een redelijk oordeel te vormen over de oorzaken van de betalingsonmacht, niet alleen ter zake van de

desbetreffende belastingschuld, maar meer in het algemeen. Ieder van de bestuurders is bevoegd om namens het lichaam betalingsonmacht te melden.

Is op juiste wijze gemeld, dan is ingevolge het vijfde lid een bestuurder pas aansprakelijk indien de ontvanger aannemelijk maakt dat de niet betaling aan de bestuurder is te wijten als gevolg van kennelijk onbehoorlijk bestuur in de periode van drie jaren voorafgaande aan de mededeling. Het begrip kennelijk onbehoorlijk bestuur bevat twee elementen. Ten eerste het begrip 'kennelijk' dat inhoudt dat het objectief gezien voor een ieder helder moet zijn dat sprake is van onbehoorlijk bestuur. Ten tweede het begrip 'onbehoorlijk bestuur' dat neerkomt op onverantwoordelijk, onbezonnen dan wel roekeloos handelen. Het gaat bij onbehoorlijk bestuur om het benadelen van schuldeisers. Of daadwerkelijk sprake is van kennelijk onbehoorlijk bestuur zal steeds van de concrete feiten en omstandigheden afhankelijk zijn. Van kennelijk onbehoorlijk bestuur is sprake indien geen redelijk denkend bestuurder onder dezelfde omstandigheden als de aansprakelijke gehandeld zou hebben. Als de bestuurder wist of redelijkerwijs had moeten begrijpen dat zijn handelwijze tot gevolg zou hebben dat belasting- en premieschulden van het lichaam onbetaald zouden blijven, is sprake van onbehoorlijk bestuur.

Onder omstandigheden kunnen de volgende gevallen onbehoorlijk bestuur opleveren: ongerechtvaardigde persoonlijke bevoordeling, het aangaan van een verbintenis ten name van het lichaam in de wetenschap dat deze niet kan worden nagekomen, het zich niet vergewissen van de (financiële) betrouwbaarheid van contractpartners, het niet voldoen aan de administratieve verplichtingen, het doen van onjuiste aangiften loonheffing, het bij belangrijke transacties onvoldoende deskundige voorlichting en bijstand inwinnen, onverantwoord kostbaar investeren, het nemen van beslissingen met vergaande financiële consequenties zonder behoorlijke voorbereiding, het aan duidelijke incompetent gebleken bestuurders vrijheid geven het lichaam voor onbeperkte bedragen te verbinden, het zich niet tijdig indekken tegen duidelijk voorzienbare risico's, het zodanig verwaarlozen van het personeelsbeleid en de betrekkingen met werknemers dat arbeidsonrust ontstaat en stakingen uitbreken.

Indien het lichaam niet of niet op de juiste wijze aan de meldingsplicht heeft voldaan, heeft dit ingevolge het zesde lid tot gevolg dat bestuurders aansprakelijk zijn en dat wordt aangenomen dat de niet betaling aan hen is te wijten. In dat geval wordt een bestuurder slechts tot tegenbewijs van dat vermoeden toegelaten indien hij aannemelijk kan maken dat het niet aan hem is te wijten dat de rechtspersoon niet aan zijn meldingsplicht heeft voldaan.

Artikel 37

In dit artikel zijn de hoofdelijke aansprakelijkheidsregels opgenomen voor de loonbelasting en de BTW die is verschuldigd door een belastingschuldige die niet in Suriname woont of is gevestigd. Voor de hier bedoelde belastingen wordt de leider van de vaste inrichting hier te lande, de hier te lande wonende of gevestigde vaste vertegenwoordiger of degene die de leiding heeft van de hier te lande verrichte werkzaamheden aansprakelijk gesteld. De ratio voor deze aansprakelijkstelling is gelegen in de veelal bestaande nauwe relatie tussen de genoemde personen en lichamen en de in het buitenland wonende of gevestigde belastingschuldige, op grond waarvan er mag worden uitgegaan dat zij invloed kunnen uitoefenen op de betaling van de belastingschulden. De werkzaamheden ter zake waarvan de loonbelasting en de BTW zijn verschuldigd, zijn immers onder de verantwoordelijkheid dan wel met medeweten van de hier

aansprakelijk gestelde personen of lichamen verricht.

Het tweede lid bevat een disculpatiemogelijkheid. Voor zover wordt bewezen dat het niet betalen van de verschuldigde belasting door de inhoudingsplichtige of de ondernemer niet verweten kan worden aan de aansprakelijke, vervalt de aansprakelijkheid. Deze disculpatiemogelijkheid neemt de pijn weg die in sommige situaties zou kunnen ontstaan, als gevolg van het feit dat de aan de aansprakelijkstelling ten grondslag liggende gedachte niet in alle gevallen juist blijkt te zijn.

Artikel 38

In dit artikel is de hoofdelijke aansprakelijkheid van de werknemer voor de van hem ten onrechte niet ingehouden loonbelasting geregeld. Verwezen wordt naar het huidige artikel 29, lid 1, e, Wet Loonbelasting. De rechtsgrond voor deze aansprakelijkstelling is gelegen in het feit dat de werknemer in deze gevallen verantwoordelijk kan worden gehouden voor de belasting die hij, via inhouding, zou moeten dragen doch in feite niet heeft gedragen. Uitgangspunt is dat de werknemer weet of moet weten dat ten onrechte inhoudingen achterwege is gebleven, omdat hij het brutobedrag van het loon in handen krijgt. Indien de werknemer het nettobedrag in handen heeft gekregen wordt aan deze bepaling niet toegekomen, er is dan geen sprake van 'ten onrechte niet ingehouden loonbelasting', maar van ten onrechte niet *afgedragen* loonbelasting.

In geval de werknemer de inspecteur omtrent de nalatigheid van de inhoudingsplichtige in kennis stelt, is de werknemer niet aansprakelijk. Hiervoor is het wel nodig dat de werknemer de melding doet voordat hij weet of vermoedt dat de inspecteur met de nalatigheid bekend is of zal worden. Dat betekent overigens niet dat de werknemer de loonbelasting niet meer hoeft af te dragen. Als de inhoudingsplichtige de desbetreffende naheffingsaanslag voldoet, kan hij de belasting ook in deze situatie op de werknemer verhalen. Het feitelijke belang voor de werknemer van de melding aan de inspecteur is dan gelegen in het ontlopen van de aansprakelijkheid voor de bestuurlijke boeten, renten en kosten.

Artikel 39

In het eerste lid van dit artikel wordt de aansprakelijkheid bepaald voor de verschuldigde belastingen in het geval dat het lichaam dat die belastingen verschuldigd is, zijn feitelijke werkzaamheden naar het buitenland verplaatst en daardoor voor de heffing niet langer in Suriname gevestigd zou zijn. In deze bepaling gaat het om de aansprakelijkheid van degene die verantwoordelijk is voor de verplaatsing van het lichaam. Doorgaans zullen dit de bestuurders zijn.

De persoon die met de verplaatsing belast was, is op grond van het tweede lid niet aansprakelijk indien hij aannemelijk maakt (aantoont) dat het niet aan hem te wijten is dat de belasting niet is voldaan. De bewijslast voor de niet-verwijtbaarheid rust dus op de aansprakelijkgestelde. Een niet verwijtbaarheid kan zich onder omstandigheden voordoen als het lichaam door slechte bedrijfsresultaten of andere zakelijke tegenslag niet de middelen (meer) had om de belastingschuld te betalen.

Artikel 40

In dit artikel zijn een aantal beperkingen van de civielrechtelijke aansprakelijkheid opgenomen. Volgens het civiele recht zijn erfgenamen die de nalatenschap hebben aanvaard, gehouden de schulden van die nalatenschap te voldoen en wel naar rato van hun aandeel in hetgeen zij uit de nalatenschap ontvangen (zie de artikelen 1127 en 1128 van het Burgerlijk Wetboek). Deze aansprakelijkheid voor schulden van de erflater zou ertoe kunnen leiden dat ook schulden die pas na het aanvaarden van de erfenis zijn ontstaan op de erfgenamen zouden kunnen worden verhaald. Dit kan zo ver gaan dat een erfgenaam ter zake van die schulden meer moet voldoen dan hetgeen hij uit de erfenis heeft ontvangen. Wij achten dit niet gewenst, voor zover het belastingschulden of aansprakelijkheidsschulden betreft. Als regel behoeven erfgenamen immers bij het aanvaarden van een erfenis geen rekening te houden met na het overlijden van de erflater opgekomen schulden. Vandaar dat in dit artikel is bepaald dat voor aanslagen en aansprakelijkheidsschulden die zijn vastgesteld na het overlijden van de belastingschuldige-erflater (c.q. aansprakelijke-erflater) de aansprakelijkheid van een erfgenaam wordt beperkt tot het beloop van zijn erfdeel en van de hem toekomende legaten, een en ander naar de waarde in het economische verkeer op het tijdstip van het overlijden.

Afdeling 2. Formele bepalingen

Artikel 41

In artikel 41 worden de formele regels gegeven inzake aansprakelijkstelling. Het eerste lid van dit artikel bepaalt dat aansprakelijkstelling geschiedt door de Ontvanger bij voor bezwaar vatbare beschikking. Elke partij die aansprakelijk wordt gesteld, ontvangt daarvan een afzonderlijke beschikking. Om te voorkomen dat de aansprakelijkstelling zou plaatsvinden voordat vaststaat of degene die in eerste instantie de betaling van de desbetreffende aanslag verschuldigd is ook daadwerkelijk betaalt, bepaalt het eerste lid voorts dat de aansprakelijkstelling niet plaatsvindt voor het tijdstip waarop de belastingschuldige zelf in gebreke is. Dit is het geval wanneer de betaling nog niet heeft plaatsgevonden op het moment dat de aanslag invorderbaar wordt. Dit laatste zal het geval zijn nadat de termijnen van artikel 7 zijn verstreken. Het is echter op grond van artikel 8 ook mogelijk dat in een aantal situaties de aanslag terstond invorderbaar is. Voordat hij tot aansprakelijkstelling overgaat, is de ontvanger niet gehouden om eerst de belastingschuldige uit te winnen. De ontvanger hoeft ook niet de afwikkeling van een faillissement af te wachten, tenzij er een redelijk vermoeden is dat er een boedeluitkering komt waaruit de belastingschulden kunnen worden voldaan.

Ingevolge het tweede lid motiveert de ontvanger in de beschikking de aansprakelijkstelling, vermeldt hij het bedrag waarvoor de betrokkene aansprakelijk wordt gesteld en de termijn van twee maanden (zie lid 9) waarbinnen dit bedrag moet worden betaald. Het bedrag wordt voor zoveel nodig gesplitst in hoofdsom, heffingsrente en bestuurlijke boete. Tevens wordt in voorkomend geval vermeld in hoeverre de derde aansprakelijk is voor de verschuldigde invorderingsrente en vervolgingskosten. Wanneer in de beschikking van aansprakelijkstelling tevens een aansprakelijkheid is opgenomen voor de bestuurlijke boete, heffingsrente, invorderingsrente en/of kosten, dan moeten die aansprakelijkstellingen afzonderlijk zijn gemotiveerd.

Het derde lid verklaart hoofdstuk VIII, paragraaf 3 van de Algemene Wet Belastingen – waarin de voorschriften zijn neergelegd voor het opleggen van een bestuurlijke boete – van overeenkomstige toepassing voor zover de aansprakelijkstelling betrekking heeft op een bestuurlijke boete. Dit betekent onder meer dat als de ontvanger de aansprakelijke derde ook aansprakelijk wil stellen voor een vergrijpboete hij de aansprakelijk te stellen derde conform het bepaalde in artikel 67 Algemene Wet Belastingen daarvan vooraf op de hoogte stelt.

In het vierde lid is bepaald dat de bekendmaking van een aansprakelijkstelling plaatsvindt door middel van verzending als aangetekend stuk dan wel door uitreiking tegen ontvangstbewijs.

De aansprakelijkgestelde kan de aansprakelijkstelling betwisten door bezwaar en beroep in te stellen tegen de beschikking. Het vijfde lid geeft aan dat op dit bezwaar en beroep hoofdstuk III Algemene Wet Belastingen dan wel hoofdstuk 10 Algemene Douanewet van toepassing is. Dit betekent dat de aansprakelijkgestelde tegen de uitspraak op bezwaar van de ontvanger in beroep kan gaan bij de belastingrechter. Op grond van het achtste lid kunnen bezwaar en beroep betrekking hebben op feiten of omstandigheden die van belang zijn geweest bij de vaststelling van een belastingaanslag, en ter zake waarvan niet eerder een onherroepelijke rechterlijke uitspraak is gedaan. De ontvanger treedt zelfstandig op in de beroepsprocedure. Richt het beroep zich mede tegen de hoogte van de belastingaanslag die aan de aansprakelijkstelling ten grondslag ligt, dan kan de ontvanger zich laten bijstaan door de inspecteur.

Als naar aanleiding van het bezwaar of beroep het bedrag van de aansprakelijkstelling wordt verlaagd, leidt dat niet tot vermindering van de belastingaanslag die aan de aansprakelijkstelling ten grondslag ligt. Een dergelijke vermindering werkt uitsluitend richting aansprakelijkgestelde en kan de inspecteur niet binden in zijn relatie met de primaire belastingschuldige.

Hoewel bezwaar of beroep tegen de beschikking aansprakelijkstelling de verplichting tot betaling niet van rechtswege opschort, eist de redelijkheid over het algemeen dat voor het betwiste gedeelte door de ontvanger uitstel wordt verleend (zie artikel 44, lid 2).

In artikel 21, lid 6 en artikel 23, lid 2 van de Algemene Wet Belastingen wordt uitgegaan van een omkering en verzwaring van de bewijslast ten nadele van de belastingplichtige indien hij niet de vereiste aangifte heeft gedaan of anderszins niet aan zijn fiscale verplichtingen heeft voldaan. In het zesde lid is bepaald dat voornoemde bepalingen niet van toepassing zijn op de aansprakelijkgestelde als het niet aan hem is te wijten dat de vereiste aangifte niet is gedaan of dat niet volledig is voldaan aan de fiscale verplichtingen.

In het zevende lid is de informatieverstrekking aan de aansprakelijkgestelde geregeld. Deze bepaling is opgenomen om te bevorderen dat een gelijk speelveld tussen de aansprakelijkgestelde en de Belastingdienst ontstaat. Omdat de aansprakelijkgestelde de belastingschulden van de primaire belastingschuldige dient te voldoen, moet hij ook over de gegevens kunnen beschikken waarover die primaire belastingschuldige beschikt. Daartoe kan de aansprakelijkgestelde aan de ontvanger om alle gegevens en informatie vragen die van belang zijn voor zijn aansprakelijkstelling. De ontvanger moet de aansprakelijkgestelde de gegevens verstrekken die redelijkerwijs van belang zijn voor zijn bezwaar tegen de aansprakelijkstelling.

Artikel 42

Dit artikel bevat een bepaling voor het geval de ontvanger conservator beslag heeft gelegd tot verhaal van de belastingaanslag ten laste van degene die aansprakelijk is of wordt gesteld. Op grond van de bepalingen in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zou de ontvanger op straffe van verval van het beslag gehouden zijn binnen acht dagen na het leggen van het beslag een eis tot van-waarde-verklaring van het beslag in te stellen, hetgeen de rechtsgang onnodig zou verzwaren en praktische bezwaren heeft. De ontvanger zou dan met betrekking tot de eis tot van-waarde-verklaring tot dagvaarding moeten overgaan terwijl de termijn voor betwisting van de aansprakelijkheid nog openstaat. Eventueel zou dan een tweede dagvaarding moeten worden uitgebracht. Het vereiste van een rechterlijk verlot voor het leggen van een conservatoir beslag biedt naar ons oordeel voldoende waarborgen dat niet lichtvaardig tot beslaglegging zal worden overgegaan.

In het tweede lid is bepaald wanneer een conservatoir beslag vervalt. Is op het tijdstip van de beslaglegging de aansprakelijkgestelde nog niet gedagvaard dan dient de ontvanger op straffe van verval van het beslag tot dagvaarding van de aansprakelijkgestelde over te gaan binnen drie maanden na de datum van de kennisgeving van de aansprakelijkstelling. De ontvanger kan, voordat de termijn verstrijkt, aan de rechter verzoeken deze termijn te verlengen.

Artikel 43

In het eerste lid van dit artikel is bepaald op welke wijze de invordering verloopt indien de aansprakelijkgestelde niet binnen de voorschreven termijn betaalt. De voor deze invordering van belang zijnde materiële inhoud van de procedure sluit aan bij de inhoud van het in hoofdstuk III bepaalde met betrekking tot de dwanginvordering bij belastingsschulden.

In de eerste volzin van het eerste lid is de bevoegdheid van de ontvanger opgenomen om bij in gebreke blijven van de aansprakelijkgestelde binnen de in de kennisgeving gestelde termijn te betalen, de dwanginvordering te laten aanvangen door middel van het uitvaardigen van een dwangbevel. Het dwangbevel dat jegens een aansprakelijke wordt uitgevaardigd verschilt materieel niet van een dwangbevel dat jegens een belastingsschuldige wordt uitgevaardigd.

Ingevolge het tweede lid wordt aan een aansprakelijkgestelde dezelfde mogelijkheid geboden om in verzet te komen tegen een dwangbevel als die welke aan een belastingsschuldige wordt geboden. De wijze waarop dit verzet plaatsvindt is in beide gevallen dezelfde, zij het dat aan de uitgesloten verzetgronden er ten aanzien van aansprakelijkgestelden er twee worden toegevoegd. In de eerste plaats is bepaald dat het verzet niet uitsluitend kan zijn gegrond op het verweer dat de beschikking van aansprakelijkstelling niet is ontvangen. Deze uitsluiting is nodig om, evenals in de in artikel 15 genoemde gevallen, te voorkomen dat weinig serieuze verzetacties plaatsvinden waardoor onnodige vertraging bij de tenuitvoerlegging van het dwangbevel zou ontstaan. In de tweede plaats zijn met het oog op het ne-bis-in-idem-beginsel als verzetgrond uitgesloten feiten en omstandigheden die in de bezwaar- of beroepprocedure inzake de aansprakelijkstelling aan de orde zijn gesteld, dan wel in een dergelijke procedure aan de orde had kunnen worden gesteld.

Wellicht ten overvloede zij hierbij opgemerkt dat de bepaling uiteraard niet de (theoretische) mogelijkheid opent voor de belastingsschuldige om in verzet te komen tegen de

tenuitvoerlegging van een dwangbevel jegens de aansprakelijkgestelde (of omgekeerd). In de verzetprocedure van een aansprakelijkgestelde speelt de belastingschuldige geen rol, evenmin als in een verzetprocedure van de belastingschuldige de aansprakelijkgestelde een rol kan spelen.

De strekking van het derde lid is dat de belastingdeurwaarder een aansprakelijkgestelde in geval van beslag op roerend goed als bewaarder van zijn eigen goederen kan aanwijzen en dat de ontvanger tegen een derde een vordering kan doen om de schulden van een aansprakelijkgestelde in verband met diens aansprakelijkstelling ter zake te betalen uit de met name genoemde betalingen die die derde ten behoeve van de aansprakelijkgestelde onder zich heeft.

De lijfswang is hier niet van toepassing. Gelet op het verstrekkende karakter van dit invorderingsmiddel hebben wij gemeend dat dit middel ten aanzien van aansprakelijkgestelden niet toegepast behoort te worden. Dit laat onverkort de mogelijkheid om bestuurders enzovoort van een lichaam rechtstreeks op grond van artikel 18 met lijfswang te benaderen.

Artikel 44

Dit artikel geeft een regeling inzake de toepassing van de bijzondere bepaling van hoofdstuk IV ten aanzien van aansprakelijkgestelden. Het eerste lid bepaalt dat de bepalingen van de eerste, tweede en derde afdeling van dit hoofdstuk van overeenkomstige toepassing zijn. Dientengevolge bestaat de mogelijkheid voor de ontvanger om voor de door hem te innen aansprakelijkheidsschulden bij voorrang verhaal te nemen op alle roerende en onroerende goederen van de aansprakelijkgestelde, om het bodemrecht uit te oefenen en om aansprakelijkheidsschulden te verrekenen met aan de aansprakelijkgestelde uit te betalen bedragen ter zake van belastingen. De rechten en bevoegdheden van de ontvanger hangen samen met het bijzonder karakter van de belastingschuld en dienen naar ons oordeel ook jegens een aansprakelijkgestelde geldend te kunnen worden gemaakt.

Het eerste lid verklaart artikel 26 van overeenkomstige toepassing. Dit houdt in dat een aansprakelijkgestelde evenals een belastingschuldige uitstel van betaling kan krijgen voor de betaling van zijn schuld.

Het tweede lid geeft voor de aansprakelijkgestelde een regeling welke grote overeenkomst vertoont met artikel 27, waarin de kwijtschelding verleend aan een belastingschuldige is geregeld. Rechtstreekse toepassing van dat artikel zou ertoe leiden dat de oorspronkelijke schuld tenietgaat, waardoor de invordering ten laste van andere aansprakelijke of de belastingschuldige zelf niet meer mogelijk zou zijn, hetgeen uiteraard niet de bedoeling is. In zo een situatie kan de aansprakelijkgestelde wel geheel of gedeeltelijk door de ontvanger van zijn betalingsverplichting worden ontslagen, waarna de ontvanger - zo mogelijk - bij een ander aansprakelijke verhaal kan trachten uit te oefenen.

De door de directeur te stellen regels ter zake zullen uiteraard zoveel mogelijk overeenkomen met de ingevolge artikel 27 te geven regels voor kwijtschelding van betalingschulden. Voor alle duidelijkheid wordt hier nog aangegeven dat ingeval een aansprakelijkgestelde uitstel van betaling heeft, of indien zich ten aanzien van hem een van de andere omstandigheden voor doet

waardoor - indien deze omstandigheden zich ten aanzien van de belastingschuldige zouden voorzoen - de verjaringstermijn wordt verlengd, zulks niet leidt tot verlenging van de verjaringstermijn. Om verlenging van de verjaringstermijn te bereiken dient de ontvanger aan de belastingschuldige een dwangbevel te betekenen.

Afdeling 3. Bijzondere verhaalsregelingen voor de aansprakelijk gestelde

Artikel 45

Wij achten het voor de aansprakelijkheidsregelingen gewenst de bepalingen inzake de mogelijkheid van verhaal door een betaald hebbende hoofdelijk aansprakelijkgestelde op medeaansprakelijken in het wetsvoorstel op te nemen. Een uitdrukkelijke wettelijke regeling uit het oogpunt van rechtszekerheid achten wij in deze gewenst.

De in het eerste lid opgenomen verhaalsregeling houdt in, dat, waar verhaal door de betaald hebbende aansprakelijkgestelde op de belastingschuldige zelf niet of niet geheel mogelijk is en waar er op grond van het desbetreffende artikel meerdere hoofdelijk aansprakelijken zijn aan te wijzen, een onverhaald gebleven bedrag door alle op grond van het artikel hoofdelijk aansprakelijken tezamen en in beginsel voor gelijke delen behoort te worden gedragen.

In het tweede lid is een voorziening getroffen om te bereiken dat een ieder, die heeft bijgedragen met betrekking tot de betaling van een belastingschuld het recht heeft het bijgedragene van de belastingschuldige terug te vorderen. Door deze bepaling wordt bereikt dat - naast de aan de ontvanger betaald hebbende aansprakelijke die een rechtstreeks verhaalsrecht op de belastingschuldige heeft - ook de bijgedragen hebbende aansprakelijke - die zulk een rechtstreeks verhaalsrecht niet heeft - zich tot de belastingschuldige kan wenden om schadeloosstelling.

Het derde lid geeft aan dat de voorgeschreven bijdrage- en regresregeling regelend recht is, waarvan partijen bij overeenkomst kunnen afwijken, indien zij de voorkeur zouden geven aan een andere bijdrage- en regresregeling.

Artikel 46

De subrogatie dient beperkt te zijn tot het voorrecht dat de ontvanger heeft. De andere rechten van de ontvanger komen naar onze opvatting niet voor subrogatie in aanmerking. Ook kan de subrogatie niet ten nadele van de ontvanger uitwerken. Onbeperkte subrogatie zou er bijvoorbeeld toe kunnen leiden dat degene die in verband met zijn hoofdelijke aansprakelijkheid de belastingschuld van een derde heeft betaald, dan wel in de belasting bijgedragen, treedt in de bijzondere bevoegdheden die de ontvanger bij de invordering heeft. Dat is niet wenselijk.

Artikel 46a

In dit artikel is er een medeaansprakelijkheid opgenomen, waarbij er sprake moet zijn van een te lage heffing door toedoen van een andere dan degene die de belasting in eerste instantie verschuldigd is. Vereist is dat er handelingen of gedragingen zijn verricht die uiteindelijk bewust hebben geleid tot een te lage heffing.

Hoofdstuk VII. Verplichtingen ten behoeve van de invordering

Artikel 47

Dit artikel bevat de informatieverplichtingen van de belastingschuldige, de aansprakelijkgestelde en de potentieel aansprakelijke jegens de ontvanger. Deze bepaling is nodig om de ontvanger in staat te stellen zijn bevoegdheid op een juiste en zorgvuldige wijze te laten uitoefenen. Hoewel de inspecteur in het kader van het vaststellen van de belastingaanslag vaak al over de nodige informatie zal beschikken waarvan ook de ontvanger gebruik kan maken, worden niettemin aan de ontvanger op dit punt separate bevoegdheden toegekend. In het kader van de invordering zal de ontvanger immers veelal behoefte hebben aan actuelere informatie dan waarover de inspecteur beschikt.

De omschrijving van de verplichting om bepaalde informatie te verschaffen is ruim. Het gaat om de verstrekking van gegevens en inlichtingen dan wel boeken, bescheiden en andere informatiedragers die van belang kunnen zijn voor de invordering. Meer concreet kan worden gedacht aan gegevens enzovoort die de ontvanger de mogelijkheid zouden kunnen bieden om op effectieve wijze verhaal te nemen op goederen van de belastingschuldige die zich elders bevinden en aan kennis nemen van boeken, bescheiden en andere informatiedragers waaruit de vermogenspositie van de belastingschuldige blijkt, of aan kennisneming van een lijst met debiteuren zodat verhaal zeker kan worden gesteld door derden beslag te leggen onder die debiteuren.

De vergelijkbare bepaling voor de heffing van belastingen is artikel 50, lid 1 van de Algemene Wet Belastingen.

Artikel 48

Deze bepaling strekt ertoe om frustratie van de informatieverplichting te voorkomen. Frustratie zou namelijk mogelijk zijn door de bewering dat de boeken en bescheiden waarvan inzage wordt gevorderd zich bij een derde bevinden die niet verplicht is deze in te laten zien. Door uitdrukkelijk te bepalen dat de inzageverplichting onverminderd voor de derde geldt kan derhalve door onderbrenging van boeken en bescheiden bij een derde niet worden bereikt dat de informatieverplichting wordt gefrustreerd.

De vergelijkbare bepaling voor de heffing van belastingen is artikel 50, lid 2 van de Algemene Wet Belastingen.

Artikel 49

Het eerste lid bevat een nadere uitwerking van de wijze waarop de gevorderde gegevens en inlichtingen moeten worden verstrekt, namelijk duidelijk, stellig en zonder voorbehoud, en naar keuze van de ontvanger, schriftelijk dan wel op andere wijze.

De in het tweede lid neergelegde verplichting om toe te laten dat van verstrekte gegevens kopieën, afdrukken of uittreksels worden gemaakt, strekt ertoe om in gevallen waarin behoefte bestaat aan het vastleggen van gegevens die uit de boeken of andere gegevensdragers blijken, dit

ook mogelijk maken, zonder dat de belastingschuldige of de derde die inzage verstrekt, daar protest tegen kan aantekenen.

De vergelijkbare bepaling voor de heffing van belastingen is artikel 51 van de Algemene Wet Belastingen.

Artikel 50

In dit artikel wordt bepaald dat een beroep door de belastingschuldige op een geheimhoudingsverplichting - ook al is deze bij de wet opgelegd - niet zal worden geaccepteerd als motivering voor een weigering om (volledig) te voldoen aan de verplichting om informatie te verschaffen, voor zover deze informatie van belang kan zijn voor de invordering te zijnen aanzien. Opgemerkt wordt dat het hierbij met name gaat om gegevens enzovoorts betreffende de financiële administratie van de belastingschuldige of de aansprakelijkgestelde zelf.

De ontvanger heeft alleen belang bij die informatie en stukken, die hem inzicht verschaffen in de financiële positie van de belastingschuldige of de aansprakelijkgestelde. Doorgaans blijken financiële en beroepsvertrouwelijke gegevens te zijn gescheiden. Het is aan de belastingschuldige om zijn administratie zo in te richten, dat de voor de invordering van belang zijnde gegevens door de ontvanger los van de andere informatie is te raadplegen. Zo hij dat niet doet kan de ontvanger evenwel niet verweten worden dat hij inzage eist in allerhande privé informatie.

De vergelijkbare bepaling voor de heffing van belastingen is artikel 56, lid 1 van de Algemene Wet Belastingen.

Artikel 51

In dit artikel wordt geregeld dat indien iemand voor enige belastingwet administratieplichtig is, hij tevens verplicht is gegevens enzovoort te verstrekken ten behoeve van de invordering ten aanzien van derden. Zo zijn banken op grond van dit artikel verplicht inzage te verlenen en gegevens te verstrekken van hun rekeninghouders.

De vergelijkbare bepaling voor de heffing van belastingen is artikel 54, lid 1 van de Algemene Wet Belastingen.

Artikel 52

Voor de verplichting de fiscus desgevraagd inlichtingen te verschaffen wordt geen geheimhoudingsverplichting van wie dan ook erkend. Voor zover het gaat om inlichtingen die betrekking hebben op anderen dan de belastingplichtigen zelf ligt dit anders. In vele wetten is opgenomen dat personen die een bepaald ambt, beroep of bedrijf uitoefenen tot geheimhouding verplicht zijn. Ten aanzien van een limitatief opgesomde groep personen is in dit artikel bepaald dat zij zich kunnen beroepen op de omstandigheid dat zij uit hoofde van hun stand, ambt of beroep tot geheimhouding verplicht zijn. Voor een goede uitoefening van die beroepen is essentieel dat degenen die hulp of bijstand inroepen er verzekerd van kunnen zijn dat daaromtrent door deze hulpverleners strikte geheimhouding wordt bewaard. De in dit artikel

genoemde beroepsbeoefenaren kunnen zich alleen onttrekken aan de verplichtingen ten behoeve van de invordering als die verplichtingen zien op derden.

De vergelijkbare bepaling voor de heffing van belastingen is artikel 56, lid 3 van de Algemene Wet Belastingen.

Artikel 53

De informatieverplichting welke ingevolge de voorgaande artikelen jegens de ontvanger gelden, gelden evenzeer jegens een functionaris van de Belastingdienst die niet de functie van ontvanger heeft, maar die wel in het kader van de hem opgedragen taak een beroep doet op de toepassing van deze artikelen, zoals de belastingdeurwaarder die in het kader van beslaglegging behoefte kan hebben om van de belastingschuldige bepaalde informatie te vernemen.

Hoofdstuk VIII. Strafrechtelijke bepalingen

Artikel 54

In dit hoofdstuk zijn de strafrechtelijke sancties opgenomen op het niet, onjuist of onvolledig nakomen van de informatieverplichtingen. Het onderhavige artikel bevat de strafrechterlijke sancties op het niet op de voorgeschreven wijze nakomen van de verplichtingen die ten behoeve van de invordering aan iemand zijn opgelegd. Zowel het eerste als het tweede lid bevatten de delictsommschrijving alsmede de strafmaat. De vergelijkbare bepalingen voor de heffing van belastingen zijn opgenomen in artikel 75, lid 1 en 2 van de Algemene Wet Belastingen. De met het derde lid vergelijkbare bepaling voor de heffing van belastingen is opgenomen in artikel 78 van de Algemene Wet Belastingen.

Artikel 55

Dit artikel strekt ertoe om degenen die binnen de door de ontvanger gestelde termijn in het geheel geen, onjuiste of onvolledige gegevens of inlichtingen heeft verstrekt en derhalve schuldig is aan het strafbare feit als hiervoor is omschreven, de mogelijkheid te bieden strafvervolgning te voorkomen door alsnog (juiste en volledige) informatie te verstrekken. Voorwaarde daar bij is in de eerste plaats dat de betrokkene zulks doet uit vrije wil en niet omdat hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat degenen die met de opsporing van de strafbare feiten zijn belast op de hoogte zijn of binnenkort zullen komen van het strafbare feit. In de tweede plaats geldt als voorwaarde voor het niet instellen van strafvervolgning in de bedoelde gevallen, dat het tijdig verstrekken van de gevraagde inlichtingen of gegevens niet tot gevolg heeft dat de belastingschuld slechts tot een lager bedrag kon worden verhaald dan mogelijk zou zijn geweest ingeval inlichtingen of gegevens wel tijdig zouden zijn verstrekt.

De vergelijkbare bepaling voor de heffing van belastingen is artikel 75, lid 3 van de Algemene Wet Belastingen.

Artikel 56

Het eerste lid bevat de benoeming van de strafbare feiten als overtreding of misdrijf. Deze indeling is onder andere van belang voor de strafbaarheid van medeplichtigheid aan een strafbaar feit en voor de verjaring van de mogelijkheid van strafvervolgning.

Verwezen wordt naar de desbetreffende bepalingen in het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering.

Uiteraard kunnen betreffende overtredingen en misdrijven ook buiten het territorium van de Staat plaats hebben, waarbij de invordering van de belastingschulden gefrustreerd (dreigen te) worden. Alle reden om ook in die gevallen de Surinaamse strafwet van toepassing te doen zijn op ieder die zich buiten de Staat schuldig maakt aan enig in deze strafrechterlijke bepalingen omschreven misdrijf. Voor de duidelijkheid, overtredingen vallen daar dus niet onder. Toepassing van het Strafrecht op overtredingen welke begaan worden buiten het Surinaams territorium zou te ver voeren.

Hoofdstuk IX. Aanvullende regelingen

Artikel 57

De in het eerste lid van dit artikel opgenomen geheimhoudingsverplichting, geldt met betrekking tot de wetenschap die iemand, dus niet alleen de ambtenaren van de Belastingdienst, opdoet in het kader van de uitvoering van de Invorderingswet. Deze wetenschap mag worden gebruikt in de invorderingssfeer alsmede in de heffingssfeer, doch daarbuiten niet, behoudens de wettelijke uitzonderingen (bijvoorbeeld volgens Internationale verdragen en het Wetboek van Strafvordering) en de uitzondering van het derde lid.

De geheimhoudingsplicht geldt niet absoluut. In het tweede lid is aangegeven in welke specifieke gevallen de geheimhoudingsplicht niet geldt. In de eerste plaats wordt een uitzondering gemaakt als een wettelijk voorschrift tot bekendmaking verplicht. Dit kunnen zowel nationale voorschriften betreffen als voorschriften van internationaal of interregionaal recht. De geheimhoudingsplicht geldt in de tweede plaats niet als bekendmaking van gegevens plaatsvindt aan bestuursorganen voor de goede vervulling van hun publiekrechtelijke taak. De gegevensverstrekking moet wel in overeenstemming zijn met de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit. In de derde plaats heeft de geheimhouding geen betrekking op het bekendmaken aan de belastingplichtige zelf, of aan degene die in diens opdracht handelt, van gegevens die uitsluitend de persoon of de zaken van de belastingplichtige zelf betreffen.

Lid 3 geeft de Minister van Financiën en Planning de bevoegdheid de geheimhoudingsverplichting op te heffen. Op grond van deze bevoegdheid zal de geheimhoudingsverplichting kunnen worden opgeheven in gevallen waarin het belang van de geheimhouding niet opweegt tegen een ander belang, waaronder uiteraard geen persoonlijke belangen zijn te verstaan. Van de vrijstellingsmogelijkheid zal bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt bij informatie-uitwisseling met andere overheidsdiensten en instellingen.

De vergelijkbare bepaling voor de heffing van belastingen is artikel 36 van de Algemene Wet Belastingen.

Artikel 58

De in dit artikel opgenomen bevoegdheid van de Minister van Financiën en Planning opent de mogelijkheid om nadere regels ter uitvoering van de Invorderingswet te geven. Deze voorschriften kunnen worden gegeven door middel van ministeriële regelingen (met name wanneer ook werking naar buiten is beoogd) of door middel van aanschrijvingen (met name wanneer het betreft interne aangelegenheden).

De bepaling strekt ertoe vast te leggen dat de minister voorschriften mag geven in het kader van een administratief-technische uitwerking van de in de wet neergelegde bepalingen. De bepaling geeft niet de bevoegdheid om een ministeriële regeling uit te vaardigen met het oog op bijvoorbeeld een nadere, strakkere, normstelling.

Hoofdstuk X. Slotbepalingen

Artikel 59

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van de Invorderingswet. Volgens lid 1 treedt deze wet in werking op een bij of krachtens Staatsbesluit te bepalen tijdstip.

Op grond van lid 2 zal de Invorderingswet 1869 worden ingetrokken. Laatstgenoemde wet blijft echter van toepassing op belastingaanslagen die invorderbaar waren vóór het tijdstip van inwerkingtreding van de Invorderingswet (zie lid 3).

Gestreefd wordt naar inwerkingtreding tezamen met de andere formele belastingwetten: Algemene Wet Belastingen, Algemene Douanewet en Wet Rechtspraak Belastingzaken. Verder dient ook de daarmee verband houdende Invoeringswet kracht van wet te krijgen. Gelet op de nauwe samenhang tussen deze wetten, dienen deze op hetzelfde tijdstip in werking te treden.

De inwerkingtreding van de Invorderingswet brengt mee dat andere wetten moeten worden gewijzigd, hetzij omdat deze wetten eigen invorderingsbepalingen bevatten die ingevolge dit voorstel naar de Invorderingswet worden overgebracht, hetzij omdat die wetten in enige vorm verwijzen naar de wet van anderhalve eeuw oud. Het overgangsrecht zal in de Invoeringswet worden ondergebracht.

Paramaribo,

JENNIFER SIMONS

